

عے لے با پیر

باورِ یابین

وزاد

داہرہ خانے پر دوش

کوئٹہ لگا کر مان پر رہو وہ لہجہ پر رہو بات

واگہ پانڈی، مگنہی، عامر، سنا، عہلی، یامیز

archive.org/details/@alibapir

- AliBaoir

لننضم معكم في يومنا هذا

www.allbaptist.net
2025 - 2026 - English

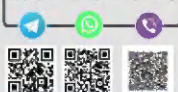
[illegible]

AliBapir/عبدالباپير

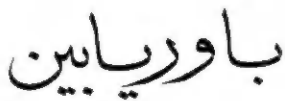

عبدالباقر AliBapir

کے لئے

تو نہ کرو نہ وہ ملکہ نہ رہا

کوزه لنگا که مان به ره وهه ندیر ره بات

باوریابین

دارو و خانہ پرہ و شت

کونہ لگا کہ مان بہ رہ وہ لہ لہ رہ بات

علی باپیر

پونہ و کرونہ و ولہ لہ بات

مافی له چاپدانه وهی پارێزراوه یۆ
نوسینگه ی تهفسیر

ناوی کتیب: باور یابین داروو خانی رهو شت کومه لگا که مان
به رهو هه لدر ده بات
نوسهر: عه لی باپیر
بلاو کردنه وهی: نوسینگه ی تهفسیر / هه ولیر
خه ت: نه وزاد کوپی
به رگ: آمین مخلص
سالی چاپ: 1427 ک - 2006 ز
تیراژ: 3000 دانه

له کتیبخانه ی گشتی هه ولیر ژماره ی سپاردنی (950) ی سالی 2006

تهفسیر
بۆ بلاو کردنه وه و راگه یاندن
هه ولیر- شه قامی دادگا - ژێر کوتیلی شیرین پالاص
ت: ۲۲۲۱۶۹۵ - ۲۲۳۰۹۰۸ - ۲۵۱۸۱۳۸
مۆبایل: ۰۷۷۰ ۱۳۸ ۷۲ ۹۱ - ۰۷۵۰ ۴۶۰ ۵۱ ۲۲
tafseeroffice@yahoo.com
tafseeroffice@maktoob.com
altafseer@hotmail.com

﴿ وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴾ (الإسراء - 16)

[illegible]

پێشکەش بێ

- به‌و گه‌نچ و لا‌و (کچ و کور)انه‌ی که له تافی لاویتی‌دا، به هۆی ئیمان و ته‌قواوه، له به‌رده‌م گێژهلۆو که‌ی فه سادو ئاره‌زووبازی ته‌م پۆژگاره‌دا، وه‌ک کێو راوه‌ستاو و نه‌له‌خشاو.
- به هه‌موو ته‌و که سانه‌ی که دڵ سوۆزی میله‌ت و ولاته‌که‌یان و، له‌به‌رامبه‌ر پاراستنی که‌رامه‌ت و شه‌ره‌ف و ره‌وشت و ته‌ده‌بی کۆمه‌لگاکه‌یان دا هه‌ست به به‌رپرسیاریتی ده‌که‌ن و ئه‌رکی سه‌رشانیان جێ‌به‌جێ ده‌که‌ن.

Alibapir/علي بابير
علي بابير/علي بابير

archive.org/details/@alibapir

www.alibapir.net

علي بابير / علي بابير

علي بابير/علي بابير

علي بابير/علي بابير
علي بابير/علي بابير

پیشه‌کی

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وآله المهتدين بهذاه

خوینهری به‌ریز :

له‌پیشه‌کی چاپی سییه‌می ئهم نامیلکه‌یه به‌ پیوی سستی ده‌زانم
ئاماژه به‌ چهند خائیک بکه‌م:

1- بی‌گومان ئینسان به‌بی خووره‌وشتی به‌رزو په‌سند به‌رزو
جوان ناتوانی ژیانیک پیاک و چاک و به‌خته‌وه‌رانه‌ی شایسته‌ی
ئینسان به‌ریته‌ سه‌ری .

بۆ نمونه :

ئایا خه‌لک و کۆمه‌لگایه‌ک له‌ جیاتی راستیی و ساغیی، درۆ
ده‌سه‌و فرت و فیل و، له‌ جیاتی به‌زه‌یی و په‌روش و یه‌ کدی
خۆشه‌ویستن و ریز له‌ یه‌ کدی گرتن، دل‌ه‌قه‌یی و بی‌ ره‌حمی و
بوغزاندن و به‌سووک سه‌یرکردنی یه‌ کدی و، له‌جیاتی شه‌رم و
شکو، بی‌شه‌رمیی و به‌ندو باریی و، له‌جیاتی داد گه‌ریی، سته‌م و
زۆرو، له‌ جیاتی ئه‌مان خیانه‌ت و، له‌ جیاتی خۆ به‌ که‌مگریی و
خاکیی، خۆ به‌زلگریی و فیزو که‌ شخه‌ نواندن و، له‌جیاتی
دلسافیی، سینه‌پیسی ... هتد بکه‌ نه‌ پیه‌ شه‌ له‌بوا‌ری ره‌فتار و
مامه‌له‌یان له‌ گه‌ل یه‌ کدی، چۆن ده‌گونجی به‌ کۆمه‌لگایه‌کی
ساغ و سه‌لیم و توکمه‌ ریکوپیک دابنری !!؟

دیاره هه‌ر بۆیه‌شه که پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فهرموو یه‌تی
(فاذا رأیت هوی متبعا، وإعجاب کلّ ذي رأي برأيه فعليك
بخويصة نفسك و دَع عَنْكَ أَمْرَ الْعَامَّةِ) واته: جا هه‌ر کات له
کۆمه‌لگادا بینیت خه‌لک شوین ئاره‌زووان ده‌که‌ون و رژدی و
چرووکی یان به‌سه‌ردا زال بووه‌و، هه‌ر که‌سه به‌س بیرووای خۆی
پێ راسته‌و به‌که‌س ربه‌ی که‌س ناپیویت، ئه‌وه له‌گه‌ل خۆت
خه‌ریک به‌و واز له‌خه‌لک بینه ..

دیاره مه‌به‌ستی پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ئه‌وه یه‌ که کات یێک
(خه‌لک و کۆمه‌لگایه‌ک ره‌فتار و خه‌سله‌ته‌ نزم و په‌سته‌کانی تیدا
بلاوده‌بنه‌وه‌و تیدا ته‌شه‌نه‌ ده‌که‌ن که‌سیێک که‌ توا نای گۆرین و
چاکسازی نه‌بی، و سه‌لامه‌ت تره‌ که‌ گۆشه‌گیرو خۆپاریز بیت
نه‌وه‌ک ئه‌ویش به‌و ده‌رد و نه‌خۆشیانه‌وه‌ گیرۆده‌بی که‌ ته‌ شه‌نه‌یان
کردوه .

2- شتیکی ئاشکرایه که ولاتی ئیمه‌ش (کوردستان و عێراقیش)
که‌م و زۆر پڕیشکی ئاگری ئه‌و ته‌وژمه‌ ماددیگه‌راییی و ئاره‌زوو
په‌رستی و بی‌به‌ند و بارییه‌ی که‌ به‌ هۆی شارستانیستی رۆژئاوای
ژیان به‌ ماده‌ دانه‌رو مرۆف به‌ ئاژه‌ل و سه‌بر که‌ره‌وه‌، سایه‌ی
شوومی به‌سه‌ر دنیا دا کێشاهه‌، به‌ر که‌وتوه‌ توێژیکی فراوان که‌م و
زۆر ده‌ستی پییه‌وه‌ چزاوه‌.

ئینجا گومانیشی تێدانیه که هه‌میشه خه‌لک خستنه شوین هه‌واو ئاره‌زووه‌کانیان ئاساتره له ئیقناع کردن و وادارکردنیان به خۆ رازاندنه‌وه به خوورپه‌وشته به‌رزو جوانه‌کان. چونکه شوین هه‌واو ئاره‌زوو که‌وتن- که مرۆڤ گێڕۆده ده‌کات به خوو و خه‌سله‌ته نزم په‌رسته‌کانه‌وه- وه‌ک خلۆر بوونه‌وه و سه‌ره‌وژێر بوونه‌وه وایه له به‌رزاییه‌وه بۆ نزمیی و نشیو، به‌لام خۆ رازاندنه‌وه به ته‌ده‌ب و به‌هاو رپه‌وشته به‌رزو جوانه‌کان، وه‌ک سه‌رکه‌وتن و به‌رزبوونه‌وه وایه به هه‌وارزدا! هه‌ر بۆیه‌ش پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فه‌رموو یه‌تی: (حفت الجنة بالمکاره وحفت النار بالشهوات) (متفق علیه) واته: به‌هه‌شت به سه‌ختیان ده‌وره دراوه ئاگر (دۆزهخ) یش به ئاره‌زووان ته‌نراوه.

که‌واته: پێویسته هه‌رمو لایه‌ک بزاین که پرۆسه‌ی پێشگرتن له دارووخانی رهوشت و خووی به‌رزو و رێ گرتن له بلا‌بوونه‌وه و ته‌شه‌نه‌کردنی خوو و خده‌و ره‌فتاره‌ دزیو و نا‌قولاو زیان به‌خشه‌کان کاریکی قورس و به‌زه‌حه‌ته‌و ئا‌سان نییه، دیاره هه‌میه شه‌ش بێناکردن له رووخاندن و تێکدان قورستره!

3- بلا‌بوونه‌وه و په‌ره‌ستاندن رهوشت و خووی دزیو نا شیرین وه‌ته‌بێ ته‌نها له لایه‌نیک و دوو نه‌وه زه‌ره‌رو زیان به کۆمه‌لگایه‌که‌مان بگه‌یه‌نی، به‌لکو زیانه‌کانی گشتیی و هه‌مه‌لایه‌نه‌ن و له رووی:

ئه‌م خسی نه‌ ته‌وه‌یی، سیا سی، ئا بووری، کۆمه‌لا یه‌تی،
 فیکریی.. هته‌وه‌ زیانمان لیده‌دات، چونکه به دارووخانی ته‌ده‌ب و
 ره‌وشته به‌رزه‌کان و ژێر خانی روو حی و فیکریی و کله‌توریی
 کۆمه‌لگا هه‌لده‌ته‌کی، و، بلاووبونه‌وه‌ی خوو خده‌و ره‌و شتی به‌دو
 دزیویش وه‌ک ده‌ردو په‌تایه‌ک سه‌رجه‌م لایه‌نه‌کانی ژیان و گوژه‌ران
 گه‌نده‌ل ده‌کات .

4- دیاره به‌ره‌نگاربونه‌وه‌ی دیارده‌ی داروو خانی خووره‌و شتی
 به‌رزو په‌سندو ته‌شه‌نه‌کردن و بلاووبونه‌وه‌ی ره‌ف هتارو خوو و
 خده‌ی نزم و په‌ستیش ئه‌رکی سه‌رشانی هه‌موو لایه‌که نه‌ک
 ته‌نیا هی ئیسلامیه‌کان و زانا یانی ئی سلام و ... ه هتد .
 چونکه به‌هره‌مه‌ند له ره‌و شت و خووه به‌رزو په‌سندیه‌کان
 هه‌موومان و زه‌ره‌مه‌ندیش له هی خراپ و نزم و دی هسان
 هه‌موومانین ! ئایا تا که‌کانی کۆمه‌لگا تی کرا له ساغ و
 سه‌لامه‌تی و خێرو خوشی نیو کۆمه‌لگا که‌یان قازانج ناکه‌ن و
 هه‌مووشیان له ده‌ردو نه‌خۆ شیی و گرفتارییه‌کانی زه‌ره‌ر
 ناکه‌ن؟!

5- چاره‌سه‌ری دیارده‌ی دارووخانی ره‌وشت و خووی په‌سندیش
 پێویسته هه‌م گشتگیرو هه‌مه‌لایه‌نه بیته و هه‌م قوول و
 ریشه‌بیش بی.

مه‌به‌ستیشم له گشتگیریی و هه‌مه‌لایه‌نه‌یی ئه‌وه‌یه که سه‌رجه‌م
 تواناو وزه‌ سیا سی و کۆمه‌لا یه‌تی و ئابووری و فیکریی و

ئیه‌لامیی ... هتده‌کانی بۆ بخریته گه‌رو له هه‌موو رییه‌کانه‌وه
بۆ بچین « دیاره‌ دهر دو نه‌خۆشییه‌ کیش ز یان به هه‌موو کهس و
سه‌رجه‌م لایه‌نه‌کانی ژیان و گۆزه‌رانی تاک و خ‌یژان و کۆمه‌لگا
بگه‌یه‌نی پێیوسته‌ تیکرای وزه‌ توانا به‌کانیش بۆ چاره‌ سه‌رکردنی
دابین بکریین .

مه‌به‌ستیشم له (قول و ریشه‌یی) ئه‌وه‌یه که به‌هێزترین سه‌نه‌دو
پشتیوانی ئه‌ده‌ب ره‌وشتی به‌رزو جوان □ به‌تایبه‌تی بۆ خه‌لکیکی
مسولمان □ بریتیه له ئیمان و په‌یوه‌ندی مه‌حکم و راست و دروست
به‌خواوه، بۆیه‌ پێیوسته‌ لی‌ره‌شه‌وه‌ واته‌ له‌ بووژاندنه‌وه‌ به‌هێزکردنی
ئیمان و عه‌قیده‌ گیانی خوا په‌رستی و دینداری له عه‌قل و دلی
خه‌لکه‌ کهمان □ به‌تایبه‌تی چینی گه‌نج و لاودا □ بیر له‌ چاره‌سه‌ری
ده‌ردی ناوبراو بکه‌ینه‌وه، پێشینانیش گوتویه‌نه: ((ئاو که له‌ سه‌رچاوه
لێل بوو، له‌ جۆگایه‌ روون نابێته‌وه)) .

ئیدی به‌هیوای ئه‌وه که به‌هه‌ول و هیمه‌تی دل‌ سۆزانی گه‌ل و
کۆمه‌لگایه‌ کهمان بتوانین خه‌لکه‌ کهمان له‌ دارووخانی ره‌وشت
پیاریزین که به‌ ته‌ئکید ما یه‌ی پوو چه‌لیی و گه‌نده‌لایه‌تی و، به
عه‌بیداری دیاو گونا‌ه‌باریی قیامه‌تیشی ته‌واو ده‌بی.

سبحانک اللهم وبحمدک اشهد الا اله الا انت استغفرک واتوب الیک

24 رمضان 1427

2006 / 10 / 16

هه‌ولێر

ئهم نامیلکه‌یه

ئهم نامیلکه‌یه بریتی یه له ده‌قی ئهو وتاره‌ی که به‌نده له به‌ره
مینبه‌ری مزگه‌وتی (جیهاد) له شاری (سلیمانی) داویه‌تی، له
رۆژی جومعه (5ی ربه‌یه‌ی که‌می 1423) به‌رام به‌ره
(2002/5/17) له‌ژێر هه‌مان ناوونیشاندا (با وریا بین!)
دارووخانی رهوشت کۆمه‌لگا که مان به‌رهو هه‌ل‌دیر ده‌بات).

پاشان برای د‌ل‌س‌و‌ز‌و‌ خ‌و‌ش‌ه‌و‌ی‌س‌ت‌م‌ ک‌ا‌ک‌ (مه‌لا بیلال قه‌ل‌د‌ز‌ه‌یی)
له‌ ک‌اس‌ی‌ت‌ه‌وه‌ ه‌ی‌ن‌ا‌و‌ی‌ه‌ت‌ه‌ س‌ه‌ر‌ ق‌ا‌ق‌ه‌ز‌، خ‌و‌ا‌ پ‌ا‌د‌ا‌ش‌ت‌ی‌ ب‌د‌ا‌ت‌ه‌وه‌، د‌و‌ای‌ی
خ‌و‌ش‌م‌ پ‌ی‌ت‌ی‌د‌ا‌چ‌و‌م‌ه‌ت‌ه‌وه‌و‌ چ‌ا‌و‌م‌ پ‌ی‌ت‌ی‌د‌ا‌ گ‌ی‌ر‌ا‌وه‌ت‌ه‌وه‌و‌ له‌ چ‌ه‌ند
ش‌و‌ی‌ن‌ی‌ک‌ دا‌ ه‌ه‌ن‌د‌ی‌ک‌ و‌ش‌ه‌و‌ ر‌س‌ت‌ه‌ی‌م‌ د‌ه‌س‌ت‌ک‌اری‌ ک‌ر‌د‌وه‌و‌ ب‌ی‌ج‌گ‌ه‌ له‌
ز‌ی‌اد‌ک‌ر‌د‌نی‌ چ‌ه‌ند‌ ر‌س‌ت‌ه‌ی‌ه‌ک‌ی‌ که‌م‌ له‌ چ‌ه‌ند‌ ج‌ی‌یه‌ ک‌دا‌، و‌ت‌اره‌ که‌
ک‌ت‌و‌م‌ت‌ و‌ه‌ک‌ خ‌و‌ی‌ م‌ا‌و‌ه‌ت‌ه‌وه‌.

گ‌و‌م‌ا‌ن‌ی‌ش‌ی‌ ت‌ی‌دا‌ ن‌ی‌ه‌ که‌ ب‌ا‌به‌ت‌ی‌ ئ‌ه‌د‌ه‌ب‌ و‌ ر‌ه‌و‌ ش‌ت‌ و‌ خ‌و‌و‌ به‌
گ‌ش‌ت‌ی‌ و‌ به‌ ت‌ا‌ی‌ب‌ه‌ت‌ ئ‌ه‌و‌ به‌ش‌ه‌ی‌ ئ‌ه‌د‌ه‌ب‌ و‌ ر‌ه‌و‌ ش‌ت‌ و‌ ئ‌ا‌ ک‌ار‌ که‌
پ‌ه‌ی‌و‌ه‌س‌ت‌ه‌ به‌ پ‌ه‌ی‌و‌ه‌ندی‌ ن‌ی‌وان‌ ئ‌ا‌ف‌ر‌ه‌ت‌ و‌ پ‌ی‌ا‌و‌و‌ ل‌ای‌ه‌نی‌ ج‌ی‌ن‌س‌ی‌یه‌وه‌،
ب‌ا‌به‌ت‌ی‌کی‌ یه‌ ک‌ج‌ار‌ ه‌ه‌س‌ت‌ی‌ار‌و‌ گ‌ر‌ن‌گ‌ه‌ و‌ پ‌ی‌و‌ی‌س‌ت‌ه‌ - ئ‌ه‌ گ‌ه‌ر‌ ب‌و‌ی‌س‌ت‌ر‌ی‌
ه‌ه‌ق‌ی‌ خ‌و‌ی‌ ب‌د‌ر‌ی‌ت‌ی‌ - ن‌ه‌ک‌ و‌ت‌ار‌ی‌ک‌ و‌ د‌و‌وان‌ و‌ ن‌ا‌م‌ی‌ل‌که‌ی‌ه‌ک‌ ب‌ گ‌ر‌ه‌
چ‌ه‌ندان‌ و‌ت‌ار‌و‌ ن‌a‌م‌ی‌ل‌که‌و‌ ک‌ت‌ی‌ب‌ی‌ س‌ه‌ر‌به‌خ‌و‌ی‌ بۆ‌ ت‌ه‌ر‌خ‌ان‌ ب‌ ک‌ر‌ی‌ن‌،

به‌لام وەك گوتراوه، ته‌وه‌ی فر‌یای هه‌موو ی شمی نه‌ كه‌وی نا‌بێ
هه‌ندی‌كیشی لێ فەرامۆش بكری (مالا ی‌درک ك‌له لا‌ی‌ترک بعضه).
ه‌یواداریشم ئەم وتارو نامیل‌كه‌یه له‌گه‌ڵ كورتیشی دا پوخت
بیت و ج‌ه‌وه‌رو كا‌ك‌له‌ی مه‌ سه‌له‌ پ‌ی‌وی س‌ته‌كانی ئەم باب‌ه‌ ته‌
گرنگ و گ‌ه‌وره‌یه‌ی خ‌س‌ت‌ب‌ی‌ته‌ ړوو و ت‌ی‌ر‌ی‌ك بو‌وب‌ بیت چ‌ه‌ندان
ن‌ی‌شان‌ه‌و ئامانج‌ی پ‌ی‌كا بن!

ئه‌حه‌ده‌ئاوا

2002/7/11 ز

ده‌قی وتاره‌که

ان الحمد لله غمده ونستعينه ونستغفره ونستهديه، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا، من يهده فلا مضل له ومن يضل فلا هادي له، وأشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وأشهد ان محمدا عبده ورسوله صلوات الله تعالى وسلامه عليه وعلى اله وصحبه ومن اهتدى بهديه.

اما بعد: أوصيكم عباد الله و قبلكم نفسي بتة قوى الله قال- جلّ وعلا- في محكم كتابه: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

AliBapir

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

www.alibapir.net

English عربي

AliBapir

www.alibapir.net

English عربي

AliBapir

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

www.alibapir.net

English عربي

AliBapir

www.alibapir.net

English عربي

ده‌ستپێک

موسڵمانه به‌رپێز و خۆشه‌ویسته‌کان، خوشکان و براییان! له‌ وتاری ئەم‌ڕۆماندا له‌ ژێر ناوونیشانێ (باوری یا بین داروو خانێ ره‌وشت کۆمه‌لگاکه‌مان به‌رمو هه‌ل‌دێر ده‌بات) له‌ژێر ئەم ناوونیشانهدا وتاری ئەم‌ڕۆتان ئاراسته‌ ده‌که‌م، که ته‌رخانم کردوه بۆ باسی دیارده‌یه‌کی زۆر ترسناک، که له‌ سه‌ره‌تاسه‌ری دنیا دا له‌ په‌ره‌سەندن دایه‌و که‌موزۆر پرششکیشی گه‌یشتوته کۆمه‌لگای کورده‌واریمان.

ئه‌ویش بریتیه‌ له‌ دیارده‌ی (دارووخانی ره‌وشت) به‌ تایبه‌ت له‌ بواری جینسی و له‌ بواری په‌یوه‌ندی یه‌کانه‌ی نێوان پیاوان و ئافره‌تاندا که‌ بواریکی زۆر سه‌یاس و گ‌رنگ و بایه‌ خداره‌و، شه‌ریعه‌تی خوای په‌روه‌ردگار چ ئایه‌ته‌کانی قورئان، چ سه‌ونه‌تی پیغمه‌م پهر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم پانتای یه‌کی زۆر یان ته‌رخان کردوه بۆ روونکردنه‌وه‌ی ئه‌و لایه‌نه‌ که‌ له‌ رووی شه‌ریعه‌یه‌وه‌ مه‌یله‌ت و کۆمه‌لگایه‌کی موسڵمان پیاوان و ئافره‌تان، نێو می‌یه‌کانی، پیویسته‌ چۆن به‌یه‌ که‌وه‌ ره‌فتار به‌که‌ن؟ وه‌ چۆن له‌ رووی جینسییه‌وه‌ مامه‌له‌ به‌که‌ن؟ جا ره‌نگه‌ زۆر له‌ موسڵمانان تارا‌ده‌یه‌ک پێیان شتیکی سه‌یربێ که‌ له‌سه‌ر مینه‌ به‌ری پیغمه‌م پهر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

باسی ئەو جوړه بابەتانه بکړی، به‌لام له راستیدا نه‌ک هه‌ر سیه‌یر
 نیه، به‌لکو زوړ شتیکی ره‌وا یه‌و زوړ شتیکی ئا ساییه که
 ئایه ته‌کانی قور ئان که خوای کار به‌جی ناردوونی، وه
 فه‌رمایشته‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ چ په‌یوه‌ندی یان به‌ حوکم و
 سیاسه‌ته‌وه هه‌بیټ، چ به‌ لایه‌نی ئیمان و عه‌قیده‌وه، چ به‌ لایه‌نی
 ئابووریه‌وه چ به‌ لایه‌نی په‌یوه‌ندییه کۆمه‌لایه‌تییه‌که‌نه‌وه، چ به‌
 لایه‌نیکی دیکه‌وه، پیوسته‌ بی په‌رواو به‌ راشکاویی و به‌ روونی
 بخړینه به‌رچاوی موسلمانان، بۆ ته‌وه‌ی به‌ شیوه‌یه‌ک له هه‌موو ته‌و
 بواران‌ه‌ی ژیان و گوزران‌یان دا بجوړلینه‌وه هه‌ل‌سوکه‌وت ب که‌ن
 که له میلیله‌تیکی موسلمان و له کۆمه‌لگا یه‌کی موسلمان
 بوه‌شیته‌وه و شایه‌سته‌یان بیټ.

دیاره‌چ (به‌نده‌چ) هه‌ر وتاریټر (خطیب) یکی دیکه که له سیه‌ر
 مینه‌به‌ری پیغه‌مبه‌ر ﷺ راده‌وه‌ستی و تاري هه‌ینی (جمعه) یان
 هه‌ر وتارو هه‌ر ئاموژگارییه‌کی هه‌ر بۆنه‌یه‌کی دیکه ئارا بیسته‌ی
 موسلمانان ده‌کات، ده‌بی له رووی د‌ل‌سوژی و به‌زه‌یی و په‌رۆشه‌وه
 له‌گه‌ل‌یان بدوی، منیش ته‌م وتارم و هه‌ر و تاريکی دیکه شهم
 سوپاس بۆ خوا هه‌ر له‌سه‌ر ته‌و بناغه‌یه‌وه هه‌ر به‌و شیوه‌یه‌وه به‌و
 هانده‌ریه.

پێغه‌مبه‌ران (عليهم الصلاة والسلام) هه‌میشه به‌ می‌لله‌ته‌کانی
خۆیانان فهرمووه: ﴿وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ﴾ (الاعراف - 68) واته:
من بو ئیوه د‌ل‌سۆزیک‌ی (ت‌) ته‌میندارم (ه‌).

وه‌ك پێغه‌مبه‌ری خوا (محمد المصطفى ﷺ) له یه‌كێك له
فه‌رمایشته‌ شیرینه‌کانیدا ده‌فه‌رموی: (الدين النصيحة) روه‌ مسلم،
واته دینداری بریتیه له د‌ل‌ سۆزیه‌ و په‌رۆش و یه‌ساعیه‌، وه‌ك
پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ تێ ه‌ک‌رای مو س‌ل‌مانه‌تی و دینداری له
د‌ل‌سۆزیه‌ و به‌زه‌یه‌ی و په‌رۆش بو موس‌ل‌ماناندا کورت ده‌کاته‌وه‌! جا
دیاره د‌ل‌سۆزیه‌ بابا یه‌کی زاناو پێ شه‌ه‌اش بو می‌لله‌ته‌ که‌ی
له‌وه‌دایه که هه‌رچی خێرو چاکه‌ی ته‌وانی تیدا یه‌ ده‌ بی بو یان
بخاته‌ روو، وه‌ راشکاوانه‌ نوخته‌یان بو بخاته‌ سه‌ر پسته‌کان و، جوان
جوان حاڵی یان بکات له‌ هه‌ل‌ل و هه‌رامی‌ک که خواو پێغه‌مبه‌ری
خوا فهرموویه‌وه‌ ناردوویه‌وه‌، وه‌ سنووره‌کانی هه‌ل‌ل و هه‌رام و
سنووره‌کانی تاعه‌ت (س‌) و مه‌عصیه‌تیان (ش‌) جوان جوان بو رۆشت
بکاته‌وه‌.

- (1) (ناصح) واته: د‌ل‌سۆز، خاوه‌ن به‌زه‌یه‌ی و په‌رۆش و خه‌مخۆر.
- (2) (أ‌م‌ین) وا ته: ته‌مه‌ی خدار، که سی‌ک که شایسته‌ی ئه‌وه‌بێ سپاردیه‌ی پێ
پسپۆری، (امین) پێچه‌وانه‌ی (خائن) واته: من له‌گه‌ل ئیوه‌ ده‌ست پاکم و ده‌م
پاکم و ته‌میندارم، وه‌ د‌ل‌سۆزیشتانم و به‌خه‌متانه‌وه‌م و په‌رۆشتانمه‌.
- (3) الطاعة: فه‌رمانبه‌رداری و به‌قسه‌کردن.
- (4) المعصية: سه‌رپێچی و که‌له‌په‌قی.

جا سوپاس بۆ خوا خوشک و براییانی موسلمان! که ئێهه‌ وه‌ک
 ئه‌ه‌لی ئه‌م مزگه‌وته^(١) (مزگه‌وتی جیهاد) چ براییان چ خو شکان
 خوا پێدراون و هیدایه‌ تدراون، به‌لام هه‌ن ئه‌و بابه‌ ته‌ روون
 ده‌ که مه‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی هه‌م ئێهه‌ به‌رچاو رووانه‌ترو عه‌زیمه‌ تدرانه‌ تر
 ئه‌و رێبازه‌ی گرتووتانه‌ که رێبازی پیغه‌م به‌ره‌ صلی الله علیه و آله پێیه‌وه‌
 پابه‌ ندبن و له‌ سه‌ری برۆن، چ خوشکان چ براییان ئه‌و ئه‌ده‌ب و
 ره‌وشته‌ ئیسلامییانه‌ی که خۆتان پێی رازاندووه‌وه‌ ره‌ چاویان
 ده‌ کهن پێیانه‌وه‌ پابه‌ ندن، زیاتر خۆتان بیان پێی برا زینه‌ نه‌وه‌و زیاتر
 جه‌ختیان له‌ سه‌ر بکه‌ن، وه‌ پاشانیش له‌ پشت ئێهه‌یشه‌وه‌ قسه‌ کانم
 روویان ئه‌و خه‌لک و میلله‌ ته‌ی خۆمانه‌ به‌ گشتی، ئه‌م
 کۆمه‌لگایه‌ی خۆمان که خۆمان له‌ به‌رامبه‌ریدا به‌ به‌رپر سیار
 ده‌زانین وه‌ خوشمان بۆی به‌ خاوه‌نی به‌زه‌یی و په‌رۆش ده‌زانین، مه‌رج
 نیه‌ ئێمه‌ هه‌ر خۆمان به‌ دژ سۆزی ئه‌ه‌لی مزگه‌وت بزانی،
 ئه‌وانه‌ی که له‌ ده‌ره‌وه‌ی مزگه‌وتیشن، سه‌رجه‌م ئه‌وانه‌ی که ئۆمه‌ته‌ی
 پیغه‌مبه‌رن صلی الله علیه و آله بگه‌ به‌زه‌یی و په‌رۆش و دژ سۆزییمان بۆ
 تیکرای خه‌لک و میلله‌ ته‌ی کوردستانه‌، چ ئه‌وه‌ی که روو له‌ قیبله‌
 ده‌کات، وه‌ چ ئه‌وه‌ی که رووشی تی‌ناکات، چونکه‌ ئێمه‌ که سێک
 که وه‌ک براییه‌کی دینی و خوشکیکی دینیش بۆی به‌ به‌زه‌یی و

(٥) هه‌روه‌ها ئه‌ه‌لی هه‌موو مزگه‌وته‌کانی دیکه‌ش هه‌روان به‌ گشتی به‌لام له‌و
 کاته‌دا پووی قسان له‌وان بوو.

په‌رۆش نه‌یین، وه‌ك ئین سسانیک كه خوا خولقاندوو یه‌تی بۆ به‌ندایه‌تی خۆی و پایه‌ندیی به‌ ئایینه‌که یه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی به‌ هۆی به‌ندایه‌تی کردنی بۆ خوای په‌روه‌ردگار و دادگه‌ر (تبارك و تعالی) و شوینکه‌وتنی شه‌ریعه‌ته‌که یه‌وه سه‌ربه‌رز و رووسوور و سه‌رفرازی دنیاو دوا‌رۆژ بۆ ئه‌و رووه‌وه بۆ ئه‌ویش هه‌ر د‌ل‌سۆزین.

ئه‌وه‌ش بیدعه‌تیک نیه‌ خو‌مان دایه‌یین به‌ئکو سوننه‌ت و ر‌ی‌بازی پی‌غه‌مبه‌ره صلی الله علیه و آله پی‌غه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه و آله کاتی‌ک چو بۆ لای گه‌لی (طائف) تا‌کو بانگیان بکات بۆ لای خوا بۆ به‌ندایه‌تی بۆ خوا بۆ ئه‌وه‌ی سه‌رفرازو به‌خته‌وه‌ری دنیاو دوا‌رۆژ ب‌ن، که چی ئه‌وان زۆر نانه‌جی‌بانه‌و بی‌نه‌زا که تا نه‌ وه‌لام یان دا یه‌وه‌و به‌رد بارانیان کرد. ئه‌و کاته‌دا (جبریل) سه‌لامی خوای لای بی‌خوای په‌روه‌ردگار ناردی بۆ لای (محمد المصطفی) صلی الله علیه و آله فه‌رمووی: ئه‌وه‌ خوای به‌رزو مه‌زن ده‌فه‌رموی: ئه‌گه‌ر هه‌ز ده‌کات تا‌کو فه‌رمان بکه‌م به‌ فریشه‌ی چیا یه‌کان و ئه‌و دوو چیا به‌رزو سه‌رکه‌شه‌ - که شاری (طائف) یان که‌وتوته‌ نی‌وان - به‌ سه‌ریاندا به‌رووخینم و قه‌لاچۆو بنه‌ر بک‌رین، مادام ئاوا ئیه‌انه‌یان به‌ پی‌غه‌مبه‌ری خوا کرد، به‌لام پی‌غه‌مبه‌ر صلی الله علیه و آله فه‌رمووی: ^[۱] نه‌خیر، رام ئه‌سه‌ر ئه‌وه‌

(6) پی‌غه‌مبه‌ر صلی الله علیه و آله له‌ یه‌کێک له‌ پی‌غه‌مبه‌رانی خواو ■ گ‌ی‌راویه‌ته‌وه‌ که له‌ به‌رامبه‌ردا فه‌رمویه‌تی: (اللهم اغفر لقومي فانهم لا يعلمون) متفق علیه. واته: خوايه‌ له‌ گه‌له‌که‌م ببووره‌ چونکه‌ نه‌زانن ■ بۆیه‌ وا ده‌که‌ن!

نیه، ئەوجا فه‌رمووی: ئومیدی ئەوه ده‌که‌م له‌ خواي په‌روه‌ردگار که ئەوانه‌ش هیدایه‌ت نه‌درێن له‌وه‌چه (نسل)ی ئەوانه که‌سانیک په‌یدابن که سه‌جده بو‌خوا به‌رن و به‌ندایه‌تی بو‌خوا بکه‌ن، وه‌ (بخاری و مسلم) له‌ (عائ‌ شة‌)وه‌ خوا لێی رازی به‌یت گیراویانه‌ته‌وه‌.

په‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ پێشه‌واي ئیمه‌ ئاوا به‌ به‌زه‌ییانه‌وه‌ ئاواش دوور بینانه له‌گه‌ڵ خه‌لكدا ره‌فتارو مامه‌ له‌ی کردوه‌، وه‌ به‌و شیوه‌یه‌ بۆیان به‌ په‌رۆش و به‌ به‌زه‌یی بووه‌.

جادیاره‌ من وه‌ عاده‌تی خۆم بو‌ ئەوه‌ی که باشتر مه‌به‌ بسته‌که‌ روون بیه‌ته‌وه‌ بۆم خستونه‌ چهند خایکه‌وه‌:

خالی یه‌ که‌م: په‌وشت و خوی به‌رزو په‌سه‌ند شووره‌و
حه‌سار و په‌رژینی کۆمه‌لگایه‌:

دیاره‌ مه‌به‌ستمان له‌ ره‌وشت و خوی به‌رزو په‌سه‌ند، ما‌نای فراوانی ره‌وشت و خوویه، چ په‌یه‌وندی به‌ لایه‌نی جینه‌ سییه‌وه‌ هه‌بی‌ت که ئه‌م وتاره‌مان بو‌ته‌رخان کردوه‌، چ په‌یه‌وندی به‌ لایه‌نی په‌یه‌ندییه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌ کانه‌وه‌ هه‌بی‌ت، چ په‌یه‌وندی به‌ لایه‌نی حوکم و سیاسه‌ته‌وه‌ هه‌بی‌ت، چ په‌یه‌وندی به‌ لایه‌نی بازرگانی و مامه‌له‌و سه‌وداوه‌ هه‌بی‌ت - واته‌ لایه‌نی ئابووری، وه‌ چ په‌یه‌وندی به‌ لایه‌نی جه‌نگ و جیهاده‌وه‌ هه‌بی‌ت، له‌ هه‌موو ئەو لایه‌ن و

هوارانه‌دا شه‌ریعه‌تی خوی کاربه‌جی کۆمه‌لیک ئاداب و ره‌و شتی به‌رزو جوانی بۆ موسڵمانان ده‌ستنیشان کردوه، که ده‌بی خۆیانیان پی برازیینه‌وه.

موسڵمان چ پیاو چ ئافره‌ت، چ پیر چ گه‌نج، چ ورد چ درشت، هه‌ر هه‌مووی له‌ قورئان و سوننه‌دا کۆمه‌لیک ئاداب و ره‌و شتی به‌رزو بۆ دیاریکراوه، کاتی که به‌ موسڵمانی ته‌واو عه‌یار له‌ قه‌له‌م ده‌دری که ته‌و ره‌وشت و ئادابه‌ به‌رزانه ته‌و ته‌خلقه‌ جوان و دلگیرو په‌سه‌ندانه ره‌فتار پی بکات و خۆیان پی برازینیته‌وه.

پیغه‌مبه‌ر ﷺ له‌ زۆر له‌ فهرمایشته‌کانی دا باسی گرنگی بایه‌خی ره‌وشت و خوی کردوه که ئیمه هه‌ر ئامازه‌ی پی ده‌که‌ین: بۆ وینه ده‌فهرموی: (إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُدْرِكُ بِحُسْنِ خُلُقِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ) (أبو داود عن عائشة رضي الله عنها). واته: (ئیمانه‌دار به‌ هو‌ی ره‌وشتی جوانیه‌وه ده‌گاته‌ پایه‌و مه‌قامی که سی‌ک که هه‌میشه به‌رۆژوویه (رۆژووی سوننه‌ت) وه هه‌میشه‌ش شه‌ونویژ ده‌کات).

واته: ته‌گه‌ر که سی‌ک هه‌بی هه‌میه شه‌ شه‌وه‌کان نه‌ خه‌وی و شه‌ونویژ بکات، رۆژه‌کانیش هه‌میشه رۆژووی سوننه‌ت بگه‌ری، ئینسان به‌ هو‌ی ره‌وشتی جوانیه‌وه چ پیاو بی چ ئافره‌ت ده‌گاته ته‌و پله‌یه.

له فه‌رمایشتیکی دیکه‌دا ده‌فه‌رموئ: (مامن شیء أثقل فی میزان العبد المؤمن يوم القيامة من حسن الخلق) (رواه الترمذی) وقال: حسن صحیح، ریاض الصالحین، ص 228.

واته: (قورستین شت له ته‌رازووی چاکه‌کانی ئین سانی موسلماندا له رۆژی دوایدا ره‌وشتی جوانه) «ره‌وشتی جوان له هه‌موو شتیێ قورسترو گرانتیه.

هه‌روه‌ها خوای په‌روه‌رگار که ویستویه‌تی مه‌دح و ستایه‌شی پیغه‌مبه‌ری خوێ ﷺ بکات له به‌رانبه‌ر پرۆپاگه‌نده‌و تو‌مه‌تی جو‌راو‌جو‌ری کافره‌کاندا که رۆژیێ پێیان ده‌گوت شیت (مجنون) و رۆژیێ ده‌یانگوت جادووگه‌ر (ساحره) رۆژیێ ده‌یانگوت فال‌چی (کاهن)یه، جا خوای په‌روه‌ردگار به‌ چی به‌رپه‌ر چی ئه‌و پرۆپاگه‌ندانه ده‌داته‌وه؟ ده‌فه‌رموئ: ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ (1) مَا أَنْتَ بِنِعْمَةٍ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ (2) وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ (3) وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (4)﴾ (القلم).

به‌وه به‌رپه‌ چی پرۆپاگه‌نده‌ی نا‌هه‌زانی پیغه‌م به‌ر ﷺ ده‌داته‌وه ده‌فه‌رموئ: چونکه‌ تو‌ره‌و شتیکی به‌رزو گه‌وره‌و په‌سه‌ندت هه‌یه ئه‌ی (محمد) ﷺ تو‌ شیت و جادووگه‌رو فال‌چی نی، پرۆپاگه‌نده‌و تو‌مه‌ته‌کانیان ناراستن چه‌نکه‌ تو‌ره‌و شت زۆر به‌رزو جوانه.

ده‌گونجی ئینسان زانا بیت، ده‌گونجی له عیباده‌تدا زۆر خوێ

ماندوو بکات، ده گونجی زۆر خاوهن دهسه لات ب ییت، وه ههروه ها به لام مه گهر په یه وندی زۆر قایم و مه حکه می له گه ل خوا (چل جاله) هه بی، مه گهر عه بدی زۆر باش بی بو خوا، ته گه رنا ناتوانی هه می شه رهوشتی بهرزو جوانی هه بییت، جا وهك زانا یان گوتوو یانه: خوی پهروه دگار ته و نه ده به رهوانی پتری (بلاغه) په وه ته وهی فه رموو، نه یفه رموو: تو رهوشتیکی جوانت هه یه، به لکو ده فره موی: ﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ (العه 4-)، (إِنَّ) ته داتی ته ئکیده، واته: به ته ئکیدى تو (لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ) واته: وه کو ته وه که رهوشتی بهرزو جوان ولاخیه کی سواری ب ییت و پیغه مبه ریش ﷺ سواری بوو بییت و له سه رهوشتی ب ییت، واته ته و نه ده رهوشت بهرزى وهك ته وهی که رهوشت بهرزى بو تو بوو بیته (مركوب) يك، توش له سه ری سه قام گیر بوو بی.

وه شاعیریک زۆر جوان ده لییت:

(وانما الامم الاخلاق ما بقيت

فان هموا ذهبت اخلاقهم ذهبوا) (□)

واته: میلله تان بریتین له رهوشتی بهرزو جوان هه ر کات یک رهوشتی بهرزو جوانیان له نیودا نه ماو دارووخا ته وانیش ده رۆن و کوتایان پی دیت.

(7) که (احمد شوقی) یهو ناسناوی (امیر الشعراء) ی هه بووه.

مه‌به‌ستمان له رهوشتی به‌رزو جوان وهك گۆتم: ئه‌وه نه‌یه كه ئافرهت خۆی دابیوشتی و پیاو به حه‌رامی بۆی نه‌روانی و ئاگایان له داوینی خۆیان بێت و عه‌وره‌تی خۆیان دابیوشتن و ئه‌وه چه‌ند شتانه‌و به‌س، نه‌خێر، مه‌به‌ستمان پێ مانای فراوانی ئه‌وه و شه‌یه هه‌ر له راستگویی و راستبێژی، هه‌ر له‌ده‌م پاکی و ده‌ست پاکی، هه‌تا سه‌خاوه‌ت و به‌خشه‌نده‌یی، هه‌تا جوامیری و شه‌هامه‌ت و بویری، هه‌تا به‌زه‌یی و سۆزو دڵسۆزی و په‌رۆش له گه‌ل خه‌لك، هه‌تا خاوه‌ن به‌لێن و په‌یمان بوون، پێدا برۆ تا كۆتایی ئه‌وه لیسته‌ی كه زۆر درێژه جا رهوشت و خوی به‌رزو جوان به‌مانای فراوانی ئه‌وه و شه‌یه سیاج و په‌رژینیكه به‌ده‌وری هه‌ر میلله‌ت و كۆمه‌لگایه‌كه‌وه، میلله‌ت و كۆمه‌لگاكان به رهوشتی به‌رزو جوان ده‌توانن به‌یه‌كه‌وه بژین، ئه‌گه‌ر خه‌لك له گه‌ل یه‌ك راست بوو، ئه‌گه‌ر به‌رامبه‌ر به‌یه‌كترو له یه‌كترو ته‌مین بوون، ئه‌گه‌ر له گه‌ل یه‌كترا ده‌ست پاك بوون، ئه‌گه‌ر ته‌ماعیان له نه‌فس و نامو بێی یه‌كترو نه‌بوو، ئه‌گه‌ر گه‌نج ریزی له پیر گرت پیره‌كه‌ش به‌زه‌یی به‌ه‌چووكدا ده‌هاته‌وه، ئه‌گه‌ر ئافره‌تان به‌و شیوه‌یه كه شه‌رع بۆی داناون پۆشته‌و په‌رداغ بوون. ئه‌گه‌ر پیاوان به‌و شیوه‌یه كه شه‌رع بۆی داناون خاوه‌ن ته‌ده‌ب و ئابروو كه‌رامه‌ت بوون نامووس و كه‌رامه‌تی خه‌لكیان پێ وهك هی خۆیان بوو، ئه‌گه‌ر هه‌موو چین و توێژه‌كان به‌و شیوه‌یه كه شه‌ریعه‌ت بریاری داوه ره‌فتاریان به‌

یه که وه کرد، بۆ نموونه: جوکمران و کار به ده بیت داد گهرو
 ره عیه تیش گویرایه ل و فهرمان بهر بوو، ئه وه ئه و میلله ته
 میلله تیکی پیکه وه گونجساو و دۆست و ته باو ریکوپیک له نیو
 خۆیدا. وه له بهرام بهر دوژم خان و نا جهزان و له بهرام بهر
 (تحدیات) هکانیش دا تۆکمه و توندوتۆل و پیکه وه جو شدراو ده بیت.
 به لām میلله تیکی که شیرازی رهو شتی ده پ چرئ و توو شی
 دارووخانی ته خلاقى ده بی، ئه وه بیگومان له نیو خۆیدا گه نده ل
 ده بی، وه ک دار - دره ختیکی - ی کرمی پیویستی به که س نا کات
 بیپریتته وه هه ره له به هانه یه بۆ پشووه بایه ک که بیخات، چونکه
 له نیو خۆیدا گه نده ل و کرمۆل بووه، به لئى رهوشتی نزم و نه مان و
 دارووخانی رهوشتی بهرزو جوان، میلله تان گه نده ل و کر مۆل
 ده کات و له به یینیان ده بات.

ئینجا ته گه ره ته ماشای قورئان به که یین ده بیین که خواى
 پهروه ردگار باسی هه موو شتیکی بۆ مو سلمانان کردوه، وه
 پیغه مبه ری پیشه واش ﷺ ته رک (وظیفه) ی هه ره ئه وه بووه که
 ته وه ی خوا فهرموویه تی بۆیان روون بکا ته وه: ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ (الاحقاف - 44)
 واته: ته وه ی که بۆمان ناردۆته خواری ته ی (محمد ﷺ) بۆ یه
 ناردوو مانه تا کو تو بۆ خه لکی رۆ شن بکه ی ته وه، وه به لکو
 خوشیان بیربه که نه وه.

هه م به فرمایشت و قسه موباره که کانی، هه م به ره و شت و رهفتارو ئاکارو هه ئسوکه وتی، هه م به دان پ یداهینان (تقریری) که له بهرچاوی ئه و یان لای ئه و شتی ک کراوه ئه ویش لی بیدهنگ بووه یاخوه رهزامه ندیی دهربرپوه.

کهواته پیغه مبه ر ﷺ هه ر ئه وه بووه که ئه وه ی خوا فرموویه تی بو خه لکی رۆشن بکاته وه، بۆیه کاتیک پرسیار له دایکی برواداران (عائیشه) -خوا لی رازی بیت- کرا سه باره ت به رهوشتی پیغه مبه ر ﷺ له وه لامدا فرمووی: (ألسیت تقرأ القرآن). ئایا قورئانت نه خویندۆته وه؟ گوته ی: با، فرمووی: (فان خلق رسول الله ﷺ کان القرآن) (رواه أحمد عن سعد بن هشام و رواه ابن جریر و أبوداود والنسائی نحوه) بروانه (مختصر تفسیر ابن کثیر) ج 3 ص 559

رهوشتی پیغه مبه ری خوا ﷺ قورئان بوو. کئی شایه تی بو پیغه مبه ر ﷺ ده دات؟ خیزان- هاو سه ر-ی که هاوسه ر له هه موو که س باشتر هاوسه ری خۆی ده ناسی چونکه هه موو کاتیک له گه لئی دایه.

به لئی رهوشتی پیغه مبه ری خوا ﷺ قورئان بوو، قورئان چۆنی فرمووه پیغه مبه ر ﷺ به و شیوه یه ده جوو لایه وه وه هه ئسوکه وتی له گه ل هه موو خه لکدا ده کرد.

جا ئه گه ر ته ماشای ئایه ته کانی قورئان بکه یین له چه ندان شویندا خوی کار به جی که به سه رهاتی میلله تانی پیشوومان بو

ده‌گیرێته‌وه ئه‌وه‌مان بۆ ده‌ستنیشان ده‌کات که خاڵی وه‌رچه‌رخانی به‌رمو دارووخانی میلله‌تان له‌ رهوشت نزمیه‌وه ده‌ستی پێک‌رده‌، به‌ تاییه‌تیش په‌یوه‌ندی نیوان ژن و پیاو- لایه‌نی جینسی-، که می‌ژوونوسه‌کانیش هه‌موویان دان به‌و راستیه‌دا ده‌نێن، نه‌ک ته‌نیا می‌ژوونوسه‌ موس‌لمانه‌کان، به‌لکۆ می‌ژووزا نه‌ به‌یانی و ناموس‌لمانه‌کان به‌ر له‌ موس‌لمانه‌کان، دانیان پێداناوه‌ به‌ درێژی باس ده‌که‌ن که هۆی رووخانی شارستانه‌تی ئیغریقیه‌یه‌کان چی بوو؟ وه‌ هه‌روه‌ها هێ یۆنان و رۆم و فارس و هیند.. هتد...

هه‌موویان کاتێک روو خاوان که‌گه‌یه‌ شتوونه‌ لوتو که‌ی خوشگوزه‌رانی، وه‌ که‌یشتوونه‌ پله‌ی هه‌ره‌نزمی که‌لک بینه‌خی خراب له‌ ئافره‌ت و به‌ره‌لداپی و بێ سه‌روبه‌ره‌یی جینسی، که ئه‌وه‌ش کاریگه‌رت‌ترین هۆکاری دارووخانی رهوشته‌!

خوای کاربه‌جێ ئافره‌تی دروست‌کردوه‌ که‌ به‌ نه‌ (عه‌جد)یکی میینه‌ی خواجه وه‌ک چۆن په‌یاو به‌نه‌یه‌کی نیڕینه‌یه‌، ئه‌وه‌یش به‌نه‌یه‌کی میینه‌یه‌، وه‌ هه‌رکام له‌ پیاو و ئافره‌ت خوای گه‌وره‌ بۆ کۆ مه‌لێک ئه‌رک (وظیفه‌) دروستی کردوون، کۆ مه‌لێک تاییه‌تمه‌ندی فی طری و سرو شتی پێ به‌خ شیون و کۆ مه‌لێک

(8) بۆ وی‌خه‌(ویل دیوران‌ت) له‌ کتێبی (قصة الحضارة)دا له‌ چه‌ندان شویندا ئاماژه‌ به‌و مه‌سه‌له‌یه‌ کردو-

ئه‌ركیشی بۆ د یاری كردوون به‌ پ ییی ئه‌و تایبه‌ ته‌ند یه‌ سروشتییانه‌ی خۆی له‌سه‌ری خولقاندوون.

جا هه‌ركاتێك به‌شه‌ریه‌ت پیاوه‌كانی و ئافه‌ته‌كانی به‌و شیوه‌یه‌ به‌ریوه‌ چووبن كه‌ شه‌ریعه‌ت فه‌رموو یه‌تی و له‌ گه‌ل سرو شت (فیطره‌) یاندا جووته‌ . ئه‌وه‌ به‌خته‌وه‌ر بوونه‌ ، وه‌ هه‌ركاتێك لایاندا بی‌ت كه‌ به‌ زۆریش لادانه‌ كه‌ له‌وه‌وه‌ ده‌ستی پێكردوه‌ كه‌ ئافه‌ت بۆته‌ ئامرازی پێ رابواردن، بۆته‌ بووكه‌ شووشه‌ ، بۆته‌ په‌شته‌مال، بۆته‌ ئاله‌تێك كه‌ سوودی خراپ (سوء‌ الا‌ ستفاده‌) ی لیبی خراوه‌ ، ئاخ‌ر ئافه‌ت ئه‌ركی زۆر به‌رزو پێرۆزی پێ سپێردراوه‌ كه‌ بریتی یه‌ له‌ ئه‌ركی دایكایه‌تی، په‌روه‌رده‌كردنی وه‌ چه‌ (جیل) ی دا هاتوو، پێگه‌یانندی پیاوان، پێگه‌یانندی ژنانی داها‌توو، درو ستكردنی كۆمه‌لگا، دایك یه‌ كه‌مین قوتابخانه‌ یه‌ . وه‌ هه‌ركاتێك له‌و ئه‌ر كه‌ سروشتییه‌ی خۆی دوور خرایه‌وه‌ ئه‌وه‌ به‌ مه‌به‌ ستی خراپ دوور ده‌خریته‌وه‌، بۆیه‌ دوور ناخ‌ریته‌وه‌ كه‌ صافی پێ بد‌ریت، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ بۆیه‌ دوور ده‌خریته‌وه‌ كه‌ هه‌تك ب‌كریت و ب‌ی‌رێز ب‌كریت، وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ب‌كریته‌ ئاله‌تێك و پێیه‌وه‌ راب‌سو‌ی‌رد‌ریت كه‌ له‌ راستیدا به‌ زه‌ه‌ی ته‌واو ده‌بی‌ت، ئه‌و دوور خستنه‌وه‌یه‌ له‌و ئه‌ركه‌ (وظیفه‌) سروشتییه‌ی خۆی و له‌و ئه‌ركه‌ی كه‌ به‌ ئافه‌ت نه‌بی‌ ئه‌نجام ناد‌ری، كه‌ هه‌م ئافه‌ته‌ كه‌ خۆی زه‌ه‌ر ده‌ كات هه‌م كۆمه‌لگایه‌ كه‌ش له‌ ئه‌نجامدا تووشی دارووخان و زیان ده‌بی، وه‌ك

ئه‌وه‌ی که ئیستا له‌ رۆژ ئاوا ده‌بینین، بێگو مان شتیکی زۆر
 ئاشکرایه که ئیستا له‌ رۆژ ئاوا ئافره‌تان ئه‌وا نه‌ی که تۆز یێک
 عه‌قلیان هاتۆته‌وه به‌ر خۆیان وه‌ پیاوه‌کانیه‌ شیان داوا ده‌ که‌ن و
 ده‌لێن: با کارێک بکه‌ین خێزان دروست بێته‌وه‌و ئافره‌ت ئه‌رکی
 سروشتی خۆی بپینێ، پیاو ئه‌رکی سروشتی خۆی بپینێ، د‌یاره
 له‌ (شه‌ریعه‌تی ئیسلامیه‌ی)ش دا ئافره‌ت رێگه‌ی ئیناگریت که
 هه‌ر چالاکی یه‌ک ته‌نجام بدات جیا له‌ ئه‌رکی مال و م‌خداڵ به
 خێوکردن و دایکایه‌تی کردن، که ئه‌رکی سه‌ره‌کی خۆیه‌تی
 سه‌ره‌رای ئه‌و ئه‌رکه‌ش هه‌ر ئه‌رکیکی دی بپینێ له‌ بواری سیاسه‌ی،
 کۆمه‌ڵایه‌تی، ئابووری، فیه‌کری، فه‌ره‌ه‌نگی.. شه‌رع ر‌پ‌ی
 ئینه‌گرتوه‌، به‌لام به‌ ئادابی ئیسلامیه‌وه‌، وه‌ به‌ مه‌رجێک له‌ سه‌ر
 حیسابی ئه‌رکه‌ سروشتی و سه‌ره‌کییه‌که‌ی خۆی نه‌بیته‌ که به‌و
 نه‌بی به‌هیچک‌ه‌س ته‌نجام ناده‌ی.

ئیستا له‌ ئه‌وروپا- رۆژ ئاوا- خه‌لک داوا ده‌کات که ئافره‌ته‌کان
 بکه‌رنه‌وه‌ مال‌ه‌کانی خۆیان، چونکه‌ کۆمه‌لگا هه‌مووی زیانی
 لێکه‌وت، له‌ ئه‌وروپا له‌ ته‌نجامی ئه‌وه‌دا که هه‌م پیاو هه‌م
 ئافره‌ت زۆر ئینحرافی کردوه‌ له‌ مه‌سائیلی جینسی دا کراوه‌ به
 قانون که پیاو له‌ گه‌ل پیاویکدا خێزان دروست بکات، ئافره‌تیش
 له‌ گه‌ل ئافره‌ت!!

واته: ئه‌وه‌ی خوای بالا ده‌ست له به‌سه‌رهاتی گه‌لی (لوط) - (علیه سلام) که (نی‌ربازی) یان کردوه باسی کردوه، که شتیکی زۆر نزم و سه‌رشو‌رانه‌و زۆر خراپ و پیسه ئه‌وه ئیستا له ئه‌وروپا ده‌کرێ به قانوون و له په‌رله‌مانه‌کان دا بریاری له‌سه‌ر ده‌دریت!
ئا ئه‌وه‌یه سه‌ر ئه‌نجامی دارووخانی خ‌یزان و سه‌ر ئه‌نجامی ده‌رچوون له شیرازه‌ی شه‌ریعه‌ت و فیته‌ت.

خوای په‌روه‌ر: ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرَبَةٍ بِطَرَتِ مَعِشَتَهَا فَبَلَكَ مَسَاكِينُهُمْ لَمْ تَسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ﴾ (القصص: 58)

واته: چهند له میلله‌تان و کۆمه‌لگایه‌کانمان بنه‌جیرو قه‌لا چۆ کردوه دوا‌ی ئه‌وه‌ی که زۆر ڕوویان کرده خۆش‌گوزه‌رانی و ڕابواردن به‌بی ره‌چاو‌کردنی ئاداب و سنوره‌کانی شه‌رع، ده‌جا ئه‌وه خا‌نو‌و به‌ره‌کانیا‌نه که که‌می‌ک نه‌بی خه‌لکیان تیدا نیشته‌جی نه‌بوو. وه ئی‌مه خۆمان بو‌وینه میرات‌گریان.

ئه‌گه‌ر نا دین پی‌ی خۆشه‌موس‌لمان ژیا‌نی خۆش‌گوزه‌ران (مُرفه‌) بی، به‌لام نه‌ک له‌سه‌ر حیسابی دین و ئه‌خلاق وه نه‌ک به‌ پاره‌و مائی هه‌رامیش. هه‌روه‌ها له شو‌ینیکی دی که‌دا ده‌فه‌رموی: ﴿وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْنَا الْقَوْلُ فَنَدْمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا﴾ (الاسراء: 16)

واته: هه‌رکاتی‌ک و یستمان شا‌رو و لا‌تی‌ک (ئاوه‌دانی یه‌ک) کا‌ول به‌که‌ین فه‌رمان ده‌که‌ین به‌ خۆش‌گوزه‌رانه‌کانی (که‌چاکه‌ به‌که‌ن)،

کهچی ئەوان خراپ ده‌که‌ن، جا فهرمانی خوا له‌سه‌ری دێته‌ دی و کاول و خاپووری ده‌که‌ین.

ئهم شارستانه‌تییه‌ی ئیستای رۆژئاوا به‌ ئەمه‌ریکای شه‌وه به‌ ته‌ئکید ئەوه‌ سه‌ر ئەنجام و چاره‌نوو بیه‌تی، به‌لام دیاره‌ که (مقومات)ی مانه‌وه‌ی ماون، ئەگه‌رنا به‌را بستی ئەو فه‌ بساده‌ ئەخلاق‌ی و ئەو پچرانه‌ی شیرازه‌ی خیزان و ئەو ئیکه‌ه‌له‌شانه‌وه‌ی په‌یوه‌ندییه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌ کان، ئەو نه‌مانی سۆزو به‌زه‌یی و په‌رۆشه به‌رامبه‌ر یه‌ کتر، ئەو نیربازی و فه‌ساده‌ ئەخلاق‌یه‌ی که‌ له‌ ئەوروپا هه‌یه‌، که‌ وه‌ک قانونیک‌ مامه‌له‌ له‌ گه‌ل ئەو یارده‌ غه‌ریبانه‌دا ده‌کری، ئەوه‌ به‌راستی هه‌مووی پێ شه‌کی و زه‌میه‌ نه‌ خوشکه‌ری رووخان و کۆتایی پێهاتنی ئەو شارستانه‌تییه‌ ماددییه‌ ئاژه‌لیه‌ن به‌ گوێره‌ی یاسا نه‌ گوێره‌کان (السنن الشابه‌ة)ی خوای دادگه‌ر.

خالی دووهم: بریاری شه‌ریعه‌ت سه‌باره‌ت به‌ چۆنیه‌تی په‌یوه‌ندی جینسی نیوان پیاو و ئافه‌رت :

خوای په‌روه‌ردگار زۆر به‌ راشکاوی ئەوه‌ی فه‌رمووه‌ که‌: ﴿لِّلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْدَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ﴾ (آل عمران - 14)

ۋاتە: خۇشەۋىستىنى ئارەزوۋەكان لە ژنان و كۆرۈن وخەزىڭى
زىۋى لەسەرىيەك كەلەكە كراۋ، ئەسپانى نى شانەداركراۋ و
ئاۋەل و كشتوكال بۇ خەلكى رازىنراۋەتەۋە، ئەۋەش رابواردن - يىكى
كورتى - ژيانى دىيائە، ۋە خوا چاكتىن سەرنەجىمى لەلەيە.

ۋەك دەبىنن خۋاى كاربەجى بە راشكاۋىي رايگە ياندۈە كە ئەۋ
شتانە سىروشتى ئىنە سان ھەزى لىيائەۋ خۋازيارا ئەۋ بۇ يان
تامەزرۋو ەۋدالە، جاجىي سەرنەجە كە دەبىنن خۋاى پەرۋەردگار
ئافرەتى پىش ھەموۋيان خستۋە ﴿زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ
النِّسَاءِ﴾ ئىنجا ئايا كى خۇشۋىستىنى ئەۋ ئارەزوۋانەى بۇ جوان
كردوون؟! ديارە خۋاى كاربەجى و پەنھان بىن، خوا وايكردۈە كە
پىاۋ ھەزى لە ئافرەت بىت و مەيلى جىنە سى بۇى ھەبىت
ئافرەتىش بە ھەمان شىۋە لە گەل پىاۋدا ۋابىت، خوا واي كىردۈە
فىترەت و سىروشتىي ئىنسان وايەۋ خۋاى كار بە جىش ئىنە سىانى
لەسەر ئەۋ فىترەت و سىروشتە خۇلقاندۈە.

بەللام شەرىعت دەفەرەمۋى: ۋەك چۆن ئىنسان تىنۋ دەبى بەللام
گەيشتە ھەر ئاۋىكى پىس ناىخۋاتەۋە پىيدا نانۋوسى! ۋە ئىنسان
برىسى دەبى بەللام گەيشتە ھەر شىتەك ناىخۋات، بەلكو تەماشا
دەكات چ شىتەك خاۋىن و چاكە چ شىتەك بەرژۋەندى دابىن دەكات و
لە قازانچى بەدەنى دايە ئەۋە دەخۋات و ئەۋە دەخۋاتەۋە.

وه ئینسان پیوستی به بهرگ و پۆشاک ههیه بهلام هه موو
شتیک هه ره بهر ناکات، به لکو پۆشاکیک که له گه ل به ده نه یدا
گونجاو بیت ده پۆشی!

مه سه له ی جینسیش هه ره به هه مان شیوه، به لی پیاو پیوستی
به ئافرهت هه یه و ئافرهت پیوستی به پیاو هه یه، به لام شه رع
دوای ئه وه ی که دانی به وه دا هیناوه که ئه وه شتیکی فی قریه وه
شتیکی شه رع یه و زۆر ره وایه وه هه ی شه رمی تیدا نیه، به لی
ویرای ئه و دانپیدا هینانه ی شه رع به ره وایی و سروشتی بوونی ئه و
غهریزه یه دا شه ریه تی خوا، هه م له قورئاندا هه م له سیونه تی
پیغه مه به ره ﷺ دا رینمایی موسلمانانی کردوه که چون چونی
له و بواره دا هه لسوکه وت بکه ن، وه شه رعزانان (فقهاء) یش به
دریژی باسیان کردوه که ده بی پیاو چون ئافرهت به یینی و چون به
یه که وه ره فتار بکه ن و هه تا چۆنیه تی پی که وه جه وت بوون
(جماع) یش له شه رعدا باسکراوه، وه خراوه ته روو که چون مامه له
له گه ل یه کتر بکه ن و ره وشتیان له گه ل یه کتر چون بی، ئه وانه هه ره
هه مووی به روونی و دریژی خراوه ته روو، وه له کورده وار یدا
ده گوتری: (له شه رع دا شه رم نیه) واته: له روونکردنه وه ی شتی
شه رعیدا پیوست به شه رم ناکات.

له (صحيح البخاری) دا هاتوه که (عائشة) -خوای لی رازی
بیت- له مه دح و وه سفی ئافره ته مه دینه یه کاندا گوته و یه تی:

(رحم الله نساء الانصار لم يمنعهن الحياء أن يتفقهن في الدين)
واته: خوا به زهیی به ئافره تانی ته نصاریدا بیته وه شهرم (حیاء)
قه ده دهی نه کردن ئه وهی که له دینه که یان دا شار ه زابن.

دیاره ئافره تانی ته نصاری- خوا لییان رازی بی- ده هاتن جو ره ها
پرسیاریان له پیغه مبهری خوا ﷺ ده کرد ئه و بو ارانه دا.

به ئی موسلمانینه! شهر یه تیرو ته وای خوا دوی ئه وهی به
روون و راشکوی دانی به ره وایی غه ریزه ی جینه سیدا هی خاوه،
هاتوه شیرازه و سنووری داناه بو ئه و په یوه ندی یه جینسییه ی که
ده بی له نیوان پیما و ئافره تدا هه بیته، به ئی شهر یه ته ده ئی:

یه که م: ده بی له سه ر بنجینه ی شهر ع، ئه و پیما و ئافره ته بو یه ک
بن، نه ک به ره ه لدا یی (مشاعیه) و (اباحیه) ی جینه سی که
ئه مرۆ به ناو شارستانیته (□) رۆژئاوا ده یه ویت ئه وه به سه ر
دونیادا حاکم ب هکات، وا ته به ره لایی و بی سه ره و به ره یی
جینسی، که خویان به ده دهستی یه وه گیریان خوار دوه و خویان
پی گه نده ل و پوو چهل بوون و ده یانه وی خه لکی دیکه ش وه ک
خویان لی بکه ن، وه ک که سیک که گول و گهر ده بی ده یه وی
خه لکی تریش وه ک خوی لی بکه ن، وه ک که لسی (لوط)

(9) که شارستانییه تیکی ماددی و ئاژه لی یه و له سه ر بناغه ی ماددی بوونی ژیان و
ئاژه ل بوونی ئینسان بنیات نراوه بویه ش ته نها له و دمر وازه یه وه ته ماشی
هه موو شتیک ده کات.

پێغه‌مبه‌ر (عليه الصلاة والسلام) كه (لوط - عليه الصلاة والسلام) و ته‌و خه‌لكه‌ كه‌مه‌ی كه‌ ئیمانیان پێی هی‌ خا بوو دوور بوون له‌ ره‌و شت نزمیی، پێیمان ناخۆش بوو، وه‌ ده‌یانویست وه‌ك خۆیانیان لێبكه‌ن، ده‌یانگوت: ﴿أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمُ أَفْأَسُ نَاسٍ يَتَّبِعُونَ﴾ (النحل - 56).
واته‌ (لوط عليه الصلاة والسلام) و دارو ده‌سته‌كه‌ی له‌ ولات و شاره‌كه‌تان ده‌ربكه‌ن ته‌وانه‌ كۆمه‌لێكن ده‌یانه‌وی پاك بن. واته‌: له‌ گه‌ل ئیمه‌ی پیس ناگونجین، جا یان ده‌بی وه‌ك خۆمان پیسیان بکه‌ین، یان ده‌بی ده‌ریان بکه‌ین!!

ئه‌مڕۆ شارستانی‌تی رۆژئاوا ده‌یه‌وی ته‌وه‌ به‌ سه‌ر دونه‌یادا به‌سه‌پین، ده‌لی: مادام بۆ خۆم به‌و ئاگره‌وه‌ ده‌ستم چراوه‌و بۆ خۆم پووچه‌ل و گه‌نده‌ل بووم با (جیهانی ئیسلامی) یش وا لێکه‌م!!
به‌لێ شه‌ریعه‌ت ده‌فه‌رموی: نا ده‌بی ته‌و ئافره‌ته‌ وه‌ك ئیتسانیک و وه‌ك كه‌ له‌ شه‌خسیه‌تی ده‌وه‌شیته‌وه‌ به‌ هاوسه‌ر بگیری و ده‌بی به‌رپێزو حورمه‌ته‌وه‌ پیاو به‌چی دا خوازی ئافره‌ت بکات، به‌لام به‌داخه‌وه‌ هه‌ندیک شت له‌ هه‌ندیک رۆژنامه‌و گوڤارو بلاو کراوه‌دا ده‌خوینینه‌وه‌و ده‌بیستین زۆرمان پێسه‌یره‌، له‌ رووی شه‌رعییه‌وه‌، وێرای ته‌وه‌ له‌ گه‌ل ئاداب و ده‌ستور و داب و نه‌ریتی کورده‌واریشماندا ناگونجی!

له یه‌کیك (هه‌تا) له‌و بلاوکراوانه‌دا كه له ژێر سایه‌ی یه‌کیك له
دوو ئیداره‌ خۆمائییه‌ که‌مانداو به‌ ره‌سمی ده‌رده‌چی نووسراوه: ئا یا
چ ده‌بی ته‌ گهر له‌مه‌و دوا ئافره‌تان بچن داخوازی پیاوان بکه‌ن؟!
جا یه‌کیك له‌ گه‌نجه‌کان له‌ وه‌لا هه‌دا گوتوو یه‌تی: ته‌ گهر
ئافره‌تیك داخوازی من بکات ده‌لێم: ده‌بی سه‌یاره‌یه‌ کم بۆ ب هه‌ری،
هه‌روه‌ها یه‌کیکی دیکه‌ شتیکی دیکه‌ی له‌و بابته‌ ده‌لێ و.. هه‌تا!
به‌راستی ئا ته‌وه‌ له‌ لایه‌که‌وه‌ ئینسان دێنێ ته‌ پێ کهنین که
عه‌قل و مسته‌وا بگاته‌ ته‌و رادده‌یه‌، ئینسان قسه‌ی وا بکات! وه‌
له‌ لایه‌کی دیکه‌ شه‌وه‌ به‌زه‌یی و په‌رۆ شی ده‌جووێ خێ! چونکه
بیگومان ته‌وه‌ پێچه‌وانه‌ی فیه‌رت و سه‌روشته‌و، خوای کار به‌جی
ئافره‌تی وا خوێنانه‌وه‌ پێی خۆشه‌ داخوازیکراو (مرغوب فیه‌ها) و
داواکراو (مطلوب) بێت. ته‌وه‌ نه‌ک هه‌ر شه‌ریعه‌ت وای فهرموو
بێت، به‌لکه‌و به‌ درێژایی میژوو هه‌موو شاعیرو سه‌رحه‌م ته‌دی و
تیکرای نووسه‌ره‌کان، ته‌وانه‌ی که‌ وه‌ک ده‌لێن گه‌ڕوده‌ی داوی
(عیشق) بوونه‌و به‌ ئافره‌تیان هه‌لاگوتوه‌، پیاو بوونه‌! مه‌گهر چون
ده‌نا هه‌ر پیاو به‌ ئافره‌ت هه‌لاده‌لێ و، له‌ نیو هه‌موو میلله‌تا‌ندا
به‌ کافرو موسلمانه‌وه‌ عه‌یب بووه‌ ئافره‌ت به‌ پیاو هه‌لاهلێ، وه‌
مه‌گهر چون، ته‌گه‌رنا هه‌ر پیاوه‌ ده‌بی (عاشق) بێ و ئافره‌ت

ده‌بی (معشوق) بی، هه‌ر په‌یاوه ده‌بی داوا کار (طالب) بی،
ئافه‌رتیش ده‌بی داواکراو بی!

به‌لێ خه‌لک و میلله‌تانی بی دین و دوور له‌ خوا له‌ پوژ ئاوا-
ئه‌وروپا و ئه‌مه‌ریکا- سروشت و میزاجیان تیکه‌ چووه‌، بۆیه زۆر
جاران ئه‌و مه‌سه‌له‌یه به‌راوه‌ژوو بوته‌وه! نه‌ك هه‌ر ئه‌وه‌نده، به‌ گه‌ر
ئه‌وه‌نده له‌ فیه‌رت هه‌لگه‌راو نه‌وه‌و به‌ره‌و ئاژه‌لیتی سه‌ره‌وژێر
بوونه‌وه، ده‌لێن: زۆر لایان ئاساییه‌و کابرا هیچ به‌وه قه‌ل‌س نیه که
ده‌بینی ئه‌وه زرته زه‌لامه‌یک به‌ شیوه‌یه‌کی نا شیرین له‌ گه‌ل
کچه‌ که‌یه‌تی!! به‌لکو جاری وایه له‌ گه‌ل هاوسه‌ره‌که‌ یشی بی‌ت زۆر
پیی قه‌ل‌س نیه، دیاره ئه‌وانه به‌ هۆی بی‌ دینییه‌وه هیچ غه‌یبه‌ت و
شه‌هامه‌تیان نه‌ماوه!، جا بی‌گو‌مان ئه‌وه سرو‌شت- فیه‌رت-
تیکه‌چوونه، وه‌ك چۆن کابرایه‌ك که نه‌خۆش ده‌بی‌ت ئاوی شیرین
ده‌خواته‌وه! به‌ده‌می تاله‌، به‌لام ره‌نگه‌ شتیکی تام ناخۆش بخوات
زۆر پیی خۆش بی‌ت، ده‌لێن، قه‌ل‌و‌نچه‌ش به‌ بۆنی عه‌ترو گول‌او گیژ
ده‌بی به‌لام به‌ بۆنی ریخ و شیاکه‌ خۆ ش‌حال ده‌بی، بۆیه خه‌ری
ده‌کاته‌وه‌و ده‌یکاته‌تۆپ و له‌ گه‌لیدا خه‌ریکه‌.

به‌لێ ئه‌وه میزاج تیکه‌چوونه‌و ماقوول‌یش نیه حاله‌تی نه‌خۆشیی و
تیکه‌چوون بکریته‌ بناغه‌ی قیاس، ئه‌وه فیه‌رت تیکه‌ چوونه‌و
سه‌رگه‌ردانی و ری‌ لێ بز بوونه‌و ناگو‌نجی بکریته‌ ده‌ستوورو
قانون، نا‌کری ئیمه‌ ته‌قلیدی بکه‌ین و ته‌ماشای بکه‌ین.

خه‌لکێکی نه‌خۆش و بێ هۆش تووشی ده‌ردێکی کوشنده‌ بوون،
 بۆچی لاسایان بکه‌ینه‌وه‌و ته‌ماشایان بکه‌ین؟ ئه‌ی بۆچی ئه‌وان
 ته‌ماشای ئێمه‌ نه‌که‌ن؟

بۆ ئێمه‌ کارێکی وانه‌که‌ین که‌ ئێمه‌ بیه‌خه‌ جێی ته‌ماشایان
 سه‌رنجی خه‌لک؟! بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌وان فیه‌رتی تی‌کچووی خۆیان به‌ پێی
 ته‌رازووی شه‌ریعه‌تی ئێمه‌ راست بکه‌نه‌وه‌، نه‌ك ئێه‌ فیه‌رتی
 پاکی خۆمان وه‌زعی باشی خۆمان وه‌ك ه‌ی ئه‌وان لارو خوار
 بکه‌ین، با ئه‌وان لارییه‌که‌ی خۆیان وه‌ك شه‌ریعه‌تی راست و
 حاڵه‌تی شه‌رعیی و راستیی ئێمه‌ راست بکه‌نه‌وه‌!

به‌ په‌ سه‌ندی ده‌زانم ئێه‌دا به‌ سه‌ر هه‌تیکی جێی په‌ ندو
 عیبه‌رتان بۆ بگێرمه‌وه‌، له‌ کتیی: (المراة بین طغیان النظم
 الغربي و لطائف التشریع الریانی - د. محمد سعید رمضان
 البوطي - ص 139) دا ئه‌م رووداوه‌ی گێراوه‌ته‌وه‌و ده‌لێ: (خزمیکم
 ئافره‌تیکی ئه‌مه‌ریکی هه‌تا بوو رۆژێک به‌ سه‌ردانمان هاتبووه‌ که
 دیاره‌ له‌و ئافره‌ته‌که‌ته‌وی خواستوه‌ (تت) به‌ نرخیه‌کی زۆر یش،
 چونکه‌ وا دیاره‌ له‌و ئێه‌ی ئێه‌ ئافره‌ت زۆرن، یان پیاو بێ منه‌ته‌ له‌

(11) وه‌ك ئه‌وه‌ی که‌ ئه‌و گوڤاره‌ نووسیویه‌تی و ده‌یانته‌وی لێره‌ش وای لێی و
 ئافره‌تی کوردیش وه‌ك ه‌ی پۆژئاوایی کلۆل و بێ حورمه‌ت بێت و به‌ پاره‌ و
 ته‌کلیف می‌ردی چنگ بکه‌وی و له‌ ته‌له‌و داوی نامه‌ردان بکه‌وی!

ئافره‌ت و ئافره‌ته که نا چاره بیه خوازی (هه‌تا) ده لێ: ئافره ته
ته‌مه‌ریکییه که که هاته‌وه ته‌ماشای کرد لای ئێهه پاره‌ی زۆر
ده‌دری له ماره‌یی ئافره‌تدا و پاشان ریش بیه‌ی و پیه‌او ماقوول
کو‌ده‌کری خه‌وه‌و چه‌ند جار ته‌کلێف ده‌کری و زۆر به‌گران و
سه‌نگینی و به‌نرخ و ریزیکێ زۆره‌وه ئه‌و ئافره ته ده‌خوازی و
مه‌رج له‌سه‌ر پیه‌او داده‌نری و.. هتد.

ئافره‌ته‌که که زانی وایه سه‌ری برده بن گوپی می‌رده‌که‌ی و پیه‌ی
گوت: بۆ خاتری خوا با نه‌زانن که من تۆم خواستوه ئه‌گه‌رنا ئی‌ره
حه‌یام ده‌چی، دیاره ئی‌ره ئافره‌ت زۆر به‌ریزو به‌نرخ و به‌هایه به‌لام
لای ئیمه زۆر سووکه بۆ خاتری خوا با ئه‌و مه‌سه‌له‌یه نه‌زانن.
ده‌لێ: می‌رده‌که‌یشی پیه‌ی گوت: نا خه‌مت نه‌بی پیه‌یان نالیم).

که‌چی ئه‌وانه ده‌یان‌ه‌وی و امان لێبکه‌ن، ئافره ته به‌ریزه‌کانمان
ئاوایان لێبیت، به‌راستی ئه‌وه خه‌مه‌ت و دلسۆزی نیه بۆ ئه‌و
خه‌لک و میلله‌ته، ئه‌وه دلسۆزی نیه بۆ ئه‌و ئافره‌ته موسلمانانه که
وه‌ک ئافره‌ته کلۆل و داماو‌ه‌کانی رۆژئاوایان لێ بیت.

دووه‌م: ئینجا شه‌ریعه‌ت دای ئه‌وه‌ی بریاری داوه‌ وای داناوه که
به‌و شیوه‌یه‌و له‌سه‌ر بنچینه‌یه‌کی روون و ئا شکراو زۆر ریز
لێگیراوه ئه‌و په‌یوه‌ندییه له‌گه‌ڵ ئافره‌تدا دروست بکری و

(12) دیاره له‌ کۆمه‌لگایه‌کی موسلمان دا به‌هیچ هۆکاریک ئافره‌ت نا چاری ئه‌وه
ناکری و عه‌قیده‌و په‌رومه‌دی ئیسلامیه‌ی و ئادابه‌ شه‌رعییه‌کانی حورمه‌ت و
ریزی ده‌پاریزن .

ژیانی هاوسه ریستی بنیات بنریت، بۆ ته وهی که گوناح و تاوان دروست نه بیئت، له پيشدا وهك په رژین کردن و ریلیگرتنیکی دوور دیاری کردوه که له کاتی سهردان و هامو شووی مائی یه کتردا پیویسته به بی ئیزن وهرگرتن کهس نه چیتته مائی کهس وهك خوا (جلّ جلاله) فهرموویه تی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ (النور: 27) واته: تهی تهوانه ی که تیمانتان هیناوه مه چنه مائی یه کتر تاكو نه زانن که مه جال هه یه وه تاكو ئیزن وهر نه گرن وه سه لام له خاوه نه که ی نه کهن.

به ئی خوشک و برایانی موسلمانم! یه کهمین په رژین و پاریزه ری ناموس و ته دهب و ته خلاق له رووی جینه سییه وه ته وه یه که خه لکی یه کسه ر خو یان به مائی یه کتردا نه کهن! به لکو سه لامیان لیبکه و ئیزن وهر بگرن ته جار بچن، نه بادا کتوپر لییان وه ژوور بکهون و چاویان به عه یب و عه وره تیان بکهوی!

سییه م: پاشان شه ریعه تی خوا روانینی حه رامی پیاو و ئافره تی بۆ یه کتری قه ده غه کردوه، وه ده فهرمو ی: ﴿قُلْ لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ، وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ﴾ (النور: 30-31).

چونکه له روانینی هه‌رام و له ته‌ما شاگردنی ئاره‌زووبازا نه‌وه شتی تریش په‌یدا ده‌بێت، وه‌ك شاعیری ناوداری به‌ ره‌چه‌له‌ك كورد (احمد شوقی) ده‌لێ: (نظرة فابته سامة ف سلام ف كلام فمو عد فلقاء)⁽¹³⁾، به‌لێ له روانینی هه‌را مه‌وه داوینیه سی درو بیت ده‌بێ، بۆیه شه‌ریعه‌ت هه‌ر له دووره‌وه رپی لیگرتوه‌و په‌رژینی بۆ داناوه.

چواره‌م: ئه‌و جار شه‌ریعه‌ت پێویستی کردوه كه ئافه‌ت جوانی خۆی بۆ خه‌لكی نامه‌هه‌م ده‌رنه‌خات مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی كه به‌ نا چاری ده‌رده كه‌وێت (ولایه‌ عیدین زی خته‌ن الا ما ظه‌ر منها) (النور: من الایة 31) واته‌: با جوانی خۆیان پێه‌شان نه‌ده‌ن مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی كه بۆ خۆی (له‌ حالێ عیباده‌تدا) یان به‌ عاده‌ت (شمت) ده‌رده‌كه‌وێت.

كه‌ زۆربه‌ی هه‌ره‌ زۆری توێژه‌وه‌وان قورئان و فه‌رمایشناسان و

(13) واته‌: ته‌ما شاگردنیك، زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ك، سلاوكردنیك، سه‌و با سیك، جی ژوان دانانیك، به‌یه‌گه‌یه‌شتنیك!
(14) كه‌ مه‌به‌ست پێی ده‌م و چاوو هه‌ردوك ده‌سته‌تا مه‌چه‌ك وه‌ك (القرطبي) گوتویه‌تی به‌روانه (الجامع لاحكام القرآن) ج 6 ص 3556، كه‌ گوتویه‌تی: (ای ما يظهر منها عادة وعبادة).

شه‌رع‌زانان ده‌لێن (١٤٦): (الا ما ظهر منها) واته‌: ده‌مو چاو و هه‌ردوو ده‌ست هه‌تا مه‌چه‌ك. چونكه هه‌م له حاڵه‌تی عیبه‌اده‌ تدا فه‌رزه ده‌بێ ئه‌و دووانه دیار بن وه‌ك له نوێژو هه‌جدا، وه هه‌م وه‌ك عاده‌تیش ئافه‌رت ته‌گه‌ر ده‌موچاوی دیار نه‌بێ و ده‌ستی دیار نه‌بن زۆر جۆره كارو چالاکی بۆ ته‌نجام نادریت، بۆیه ئافه‌رت بۆی هه‌یه ده‌موچاو و ده‌ستی دیار بیت، به‌لام له‌سه‌ری واجبه‌ نیه دیار به‌یت هه‌روه‌ك له‌سه‌ریشی واجبه‌ نیه دایبۆ شی، واته‌ په‌ چه‌ (نقاب) گرتنه‌وه له‌سه‌ر ئافه‌رت واجبه‌ نیه له‌سه‌ر رای زۆریه (جه‌ به‌ورای زانایان) هه‌ندیکیش ده‌لێن له‌سه‌ری فه‌رزه كه‌ رووی و هه‌ردوو ده‌سته‌کانیشی وه‌ك باقی جه‌سته‌ی دایبۆشی به‌ تایه‌به‌تی کاته‌ یێك كه‌ مه‌ترسی هه‌بێ ته‌ماشای بکری به‌ شیوه‌یه‌کی ئاره‌زووا نه‌وه، به‌لام رایه‌که‌یان بێهێزه وه‌ك له‌ کتیبی (ئافه‌رت و خه‌یزان له‌ سایه‌ی شه‌ریعه‌دا) سه‌لماندوومه‌انه.

په‌نجه‌م: هه‌روه‌ها شه‌ریعه‌تی وردبین و دووربینی خوای کاربه‌جی بێجگه‌ له‌و هه‌سارو دیوارو په‌رژینه‌نه‌ی که‌ رابردن، هه‌ سارو په‌رژینه‌نکی دیکه‌ی داناوه‌ بۆی به‌ ستن و به‌وار نه‌دان بۆ

(15) هه‌روه‌ك له‌ کتیبی (ئافه‌رت و خه‌یزان) سایه‌ی شه‌ریعه‌دا) ته‌م باسه‌م هه‌ناوه‌ جوان (تحقیق)م کردوه‌ به‌ درێژی به‌لگه‌کانم خستۆته‌په‌رو وه‌ موافقه‌ شه‌یه‌کی وردی رایه‌که‌ی دیکه‌م کردوه‌ كه‌ پێی وایه‌ له‌ ست و ده‌موچاویش هه‌وێ ته‌و پێویسته‌ دایبۆشرین، وه‌ به‌روانه‌ کتیبی (جلباب المراه‌ المسلمه‌)ی شیخ نه‌لبانی.

سه‌رهه‌لدانی گوناه و توانی جینه سی که بریتیه له
قه‌ده‌غه‌کردنی له شوینی چۆل و به‌ته‌نها پی‌که‌وه‌بوونی پیاو و
ئافره‌تیکی نامه‌حه‌رم، وه‌ك پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ فه‌رموویه‌تی:
(لا یخْلون أحدکم بامرأة الا مع محرم) (متفق علیه عن ابن عباس رضی
الله عنهما).

واته: نابیی و قه‌ده‌غه‌یه که یه‌کیکتان به‌ته‌نهاو له شوینیکی
چۆل له‌گه‌ل ئافره‌تی‌کدا بی‌ت، مه‌گه‌ر مه‌حه‌رمی‌کی له‌گه‌ل بی‌ت.
هه‌روه‌ها فه‌رموویه‌تی: (أیاکم والدخول علی النساء، فقال
رجل من الانصار: أفرأیت الحموی؟! قال: الحموی: الموت) (متفق علیه)،
واته: خۆتان بیاریزن له وه‌ژوورکه‌وتن له ئافره‌تان- له کاتی‌کدا
که به‌ته‌نها- پیاویکی ته‌نصاری گوتی: ته‌دی ته‌گه‌ر پیاوه‌که
خزمی می‌رده‌که بوو؟! فه‌رمووی: ته‌وه خراپ‌تریشه «(النوی) له
باره‌ی وشه‌ی (الحموه) وه‌گوتوویه‌تی: (هو قریب الزوج کالأخ و
ابن الأخ ونحوهما) واته: بریتیه له خزمی می‌رده‌ک برای و برا‌زای و
وینه‌ی وان.

خالی سی‌یه‌م: حیکمه‌تی به‌رگ و پۆشاک‌ی شه‌رعی‌یانه‌ی
ئافره‌ت:

زۆرجار خه‌لکی عه‌لمانی به‌پیاو و ئافره‌تی‌یانه‌وه‌ره‌خنه‌ده‌گرن له
به‌رگ و پۆشاک‌ی ئافره‌تانی ئیسلامیی و ده‌لێن: خۆ به‌رگ و

پۆشاک (حیجاب) ^(ل) بهم شیوه یه که ههیه قه دهغه ی ئینه سان ناکات له گوناح و گرنه گه ئه وهیه که ئینسان خوی پاک ب ییت و ئاواو ئاوا.. هتد.

جا ئیمهش ده ئین: ههچ کهس نه یگوتوه که بهرگ به ته نهها ئینسان باش ده کات! ههروهک نا ئین: ته نهها بهرگ و پۆشاک ناهه عی ئینسان خراب ده کات!

وه ئیمه نا ئین: ههه ئافه ته ی که بهرگ و پۆشاک ئه سلامی له بهر نه بوو که ته من داوین پیسه، نه خیر و نا ئین، به لام ده ئین بهرگ و پۆشاک ئه سلامی و شه رع ی بۆ ئافه تان یه کی که لهو شتانه ی که له سهه ئافه ته ی موسلمان پیوستن، ته گه رنا بهرگ و پۆشاک شه رع یانه پۆشین، بریتی نه له ته نهها و اجبیک له سهه ئافه ت، وه له راستیدا ده بی ئه هان و عه ق یده و له ئافه ت بکات، پهروه ده ی ئه سلامی و عی به ده تی بۆ خواو، بهروا

(16) له راستی دا پۆشاک ئافه ت (لباس المراه) له گه ل (حجاب) که بریتی به په رده (ستر)، له یه ک جیان و له سهه پای زۆر به ی زانیان (حجاب) تایبه ته به هاو سه رانی به پزی پیغه به ره وه و له سهه ئافه تانی دیکه فه رز نه کراوه، و شه ی (حجاب) یش له ئایه تی ژ ماره (53) ی (الاحزاب) دا هاتوه، که ده فه رموی: ﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾ واته: وه ته گه ره حواج و پیوستی یه کان لیان خواست (واته له هاو سه رانی پیغه به ره خوا لیان پازی بی) له پشت په رده وه لیان داوا بکه ن. به لام ئیستا زۆر کهس به هه له وشه ی (حجاب) بۆ بهرگ و پۆشاک ئافه ت به کار دین که له راستی دا وانه.

قه‌ناعه‌تی به‌وه که خوا ته‌وه‌ی چه‌رام کردوه که ئافره‌تان جوانی ی
خۆیان ده‌ربخه‌ن، ده‌بی ئا ته‌وانه پال به ئافره‌ته‌وه بنیڤ که خۆی
دابۆشیته، ته‌گه‌رنا ته‌گه‌ر وهك چاوی‌کردن (تقلید) و له به‌ر
خاتری باب و دایک و ته‌وانه به‌رگه که‌ی بیۆ شی، دوا بی که
فشاره‌که‌ی له‌سه‌ر نه‌ماو له‌و واقیه چه‌ چۆوه ده‌ری به‌رگه که‌ی
داده‌نی، که‌واته: به‌رگ و پۆشاک‌ی رووت بو دنیا هیچ به که‌لک
نایه‌ت و بو دوا‌ڕۆژیش هیچ پادا‌شتی نابێ.

به‌لێ به‌رگ و پۆشاک‌ی ئافره‌ت یه‌کیه که له‌و ئادا به
ئیسلا‌می‌یانه‌ی که شه‌رع له‌سه‌ر ئافره‌تی پێ‌ویست کردوون، وه له
راستیشدا کاریگه‌ری به‌رگ و پۆشاک‌یش له‌ ری لی‌گرتنی گونا‌ح و
تیا‌وان و پارا بستنی ئافره‌تدا که‌م نه‌یه، به‌راستی پۆشاک‌ی
شه‌رع‌ییانه‌ی ئافره‌ت وهك په‌رژینی که بو باخ، وهك شووره‌و
حه‌ساری که بو مال- خانو-، به به‌لگه‌ی ته‌وه که خۆ‌ای کار به‌جی
مه‌گه‌ر چۆن ده‌نا هه‌ر حو‌کم‌یکی شه‌رع‌یی فه‌رموو بیته
حیکمه‌ته‌که‌یشی له‌گه‌ل روون کردۆ ته‌وه، بو وی‌خه: ده‌ر به‌اری
بالا‌پۆش (جلباب) ده‌فهرموو: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ
وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذَنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ (الاحزاب - 59).

واته: ته‌ی پێ‌غه‌مبه‌ره‌^{صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌} به‌ هاو سه‌ره‌کانت و که‌چه‌کانت و
ئافره‌تانی مو‌سه‌لمان به‌فهرموو با بالا‌پۆش (چار شیو) ه‌کانیان له‌

خویان نیزیک بجه نه وهو خویانی پی داپوشن، نه وه نزیکترو چاکتره
بۆ ناسرانیان و ئازار نه درانیان، وه بیگومان خوا لی پورده ی به
به زهیی یه .

سه بارهت به (جلباب) زۆربه ی زانایان ده لئین: بهرگیکه که له
سهرووی پۆشاک ی عادهتی له بهر ده کریت بۆ دهروه ی هال که
سهرتاپای به دهنی ئافرهت دابگریت جگه له دهموچاو و دهستی،
که له سهری فهرز نیه دایانپوشی، نه گه رنا نه گه ده موچاو و
دهستیشی دایپوشی شتیکی باشه، به تایبهتی له کاتی مهترسیی
ته ماشا کردنی ئارهزووبازانه دا، به لام له سهری واجب نیه بۆیه به
پیاوان ده فهرموی: بۆ ئافرهتان مهروان و (نظر) مه کهن، چونکه
ئافرهت بۆ هیه ده موچاو و دهستی دیار بیت، هه ر بۆیه ش به
ئافرهتانی ش ده فهرموی: بۆ پیاوان مهروان و (نظر) مه کهن،
چونکه پیاویش بۆ هیه ده موچاو و دهستی دیار بیت!

جا (جلباب) هه ر بهرگیکه که:

- 1- جگه له ده موچاو و دهست هه موو به دهنی ئافرهت دایپوشیت.
- 2- وه تهسك نه بیت، که نه داما کهانی وه سف بکات و بهرجهسته
بکات.

3- ههروه ها تهستووری و ته نک نه بیت.

4- وه زهرق و برق و سهرنج راکیش نه بیت.

5- وه بهرگ و پۆشاکى کافران نهییت واته لاساکردنهوى ئەوان نهییت.

6- وه بهرگ و پۆشاکى پیاوا نه نهییت و خۆى به پیاوان نهشوبهیینى.

7- وه (لباس الشهرة) (لەلە) نهییت.

8- وه بۆن خوشکراو نهییت.

جا خواى کاربهجى له روونکردنهوى حیکه ههتى ئەو بهرگه شهرعیهیدا دهفهرموئ: ﴿ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يُعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ (الأحزاب- ۳۳) واته ئەو نزیکتره لهوى که: بناسرین وه ئازار نهدرین، (بناسرین) یانی چی؟

ئافههتیکی پۆشتهو پهرداخ و به حهیاو حهشمهت که بهرگ و پۆشاکىکی شهرعیهی لهبهردایه کاتیک به رێدا دهروات ئەو ئافههته وه ئینسانیک دیته بهر چاو و به زهانی حال به دهورو بهرهکهی دهلی: وه ئینسان لهگهڵ مندا مامه له بهکهن، بهلام ئایا ئافههتیکی که ئەو بهرگ و پۆشاکه سهیرو نامۆیانهی که له رۆژئاواوه هاتوون که هیچ پهیههندی یان نه به دینهوه ههیه نه

(17) زانیان له بارهی پیناسهی (لباس الشهرة) وه چهند شتیکیان گوتوو، له ههموو پینا سهکانیش با شتهوهیه، که بریتیه له ههر جۆره بهرگ و پۆشاکیک که له بهر قیমেته گرانی یان ههزانیی، یان سهیرو سهمهرهیی، خاوهنه کهی بیته جهی سهرنج و تیوهپامانی خهلهک و سهرههجام بهو بهرگهیهوه بناسرئ و ناوبانگ و شوهرهت پهیدا بکات.

به داب و نه‌ریتی کورده‌واری، به تایبته‌ت ئه‌و به‌رگه سه‌یرانه‌ی که به‌ده‌نه‌وه چه‌سپ ده‌بن یان زۆر ته‌نکن، ئایا هه‌ر ئافره‌تی‌ک ئه‌و جوړ به‌رگه له‌به‌ر بکات به‌ زمانی حال به‌ خه‌لک نالێ: ته‌ماشام بکه‌ن بزانی به‌ده‌نم چۆنه‌و ئه‌ها فلان ئه‌ندا هه‌م ئاوا یه‌...؟! بی‌گومان به‌ زمانی حال به‌ خه‌لک ده‌لێ ته‌ماشام بکه‌ن و سه‌رنجم بده‌ن بۆ یه‌ خوای به‌رزو مه‌زن ده‌فه‌رموی ﴿ذٰلِكَ اَدْنٰی اَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ وَاَنَّ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا﴾ که‌واته ئه‌و به‌رگ و پۆشاکه ئیسلامی یه‌ نزیک‌تره له‌وه‌ی که ئه‌و ئافره‌تا نه‌ بنا سیرێن، نه‌ک بنا سیرێن داخوا کێن به‌ شه‌خسی، نا به‌لکو بنا سیرێن که ئه‌هلی ته‌قوا و نه‌خلاقن، ئه‌هلی ته‌ده‌ب و چه‌یاو چه‌شمه‌تن، ئافره‌تانێک که می‌یایه‌تی (أنوثة) ی خویان ده‌رنه‌خ سته‌وه، می‌نا یه‌تی خۆ یان به‌رجه‌سته نه‌کردوه، به‌لکو ئینسانه‌تی خویان ده‌رخ سته‌وه، بۆ یه‌ چاوه‌روان ده‌که‌ن له‌ کۆمه‌لگاش که وه‌ک ئینسان له‌ گه‌لێا ندا ره‌فتار بکات نه‌ک وه‌ک می‌ینه‌!!

ئه‌وه‌ حیکمه‌تی ئه‌و به‌رگ و پۆشاکه‌یه‌ که شه‌ریعه‌تی خوا بۆ ئافره‌تی دیاری کردوه، که سه‌راپا ری‌زو حورمه‌ت و قه‌دری ئافره‌ته‌و هیچ جوړه ئیه‌انه‌و سووک ته‌ماشاکردنێکی تیدا نیه‌، به‌لکو به‌ پی‌چه‌وانه‌و بۆ ئه‌وه‌یه‌ که که‌س مه‌جال و ده‌رفه‌تی نه‌بی و بی‌انوی ده‌ست نه‌که‌وی به‌ چاوی ته‌ماعه‌وه ته‌ماشای ئه‌و ئافره‌ته‌ ب کات یاخو قسه‌یه‌کی له‌ گه‌لدا بکات که له‌ گه‌ل ئه‌و شه‌خ سییه‌ته

پۆشته و په‌رداخ و داپۆشراوه که له خۆیه‌وه د یاره ئه‌و ئافره‌ته
ئافره‌تی که خاوه‌نی ئابرو و که‌رامه‌ت و که‌سیایه‌تی خۆیه‌تی،
نه‌گۆنجی و شایسته‌ی نه‌بی!

واته: هه‌روه‌ک چۆن بابایه‌ک که به‌ته‌نگ باخ و بێستان و
گۆلزارو باخچه‌یه‌که‌وه‌یه، دیتی په‌رژینی ده‌کات یان پا سه‌وان و
ئیشکچی بۆ داده‌نی، تاکو زه‌ نه‌کری و مالا‌ت و ئاژه‌لی به‌ره‌لداو
بی خاوه‌ن نه‌چنه‌ نیوی و زیانی پی نه‌گه‌یه‌نن و لق و پۆ په‌کانی
نه‌شکینن و میوه‌کانی هه‌لنه‌وه‌رینن و گۆله‌کانی هه‌لنه‌پسینن!

شه‌ریعه‌تی بی هه‌له‌وه‌په‌له‌و تیرو ته‌واوی خوای کار به‌جی و
میهره‌بانیش به‌ هه‌مان شیوه‌و زیاترو چاکتریش له‌ سۆنگه‌ی ئه‌وه‌وه
که په‌رۆشی ئافره‌تی به‌زه‌یی پییدا دیته‌وه‌و به‌ ته‌نگیه‌وه‌یه
کۆمه‌لیک شووره‌و په‌رژینی بۆ پاراستنی که‌رامه‌ت و که‌سیایه‌تی
داناوه، که‌یه‌کیان به‌رگ و پۆشاک‌ی شه‌رعییه‌و ئه‌وانی دی که‌ش
پیشتر ئاماژه‌مان پێیان کرد.

خالی چواره‌م: واقیعی میله‌ت و کۆمه‌لگا که‌مان له‌و
پوه‌وه‌ چۆن ده‌بینین و کێ لیی به‌رپرسیاره‌؟!

ئیمه‌ ئه‌گه‌ر ته‌ماشای واقیعی ئه‌م میله‌ته‌ی خۆمان به‌که‌ین
دیاره‌ ئه‌م میله‌ته‌ی ئێمه‌ وه‌ک زۆر جار گوتوو ما نه‌ من به‌
مه‌زڵوومترین میله‌تانی دنیای داده‌نیم چونکه‌ پیم وانیه‌ هیچ

میلله تیك هه بیته ژماره ی به ئەندازه ی میلله تی کورد بیته (30-40) مل یۆن و هه تا ئێستا ک یانیکی دان پ ییاده یئراو لێ سه لئیرای نه بیته؟! واته: قهواره و کیانیکی سیاسی خۆی.

میلله تی ئیمه میلله تیکی مه زلومه، وه به راستی بیجگه له خوای پهروهردگار، وه پاشان مه گهر خۆی دڵ سۆزی خۆی یی ئە گهرنا هیچ کهس دڵسۆزی نیه، ئەوهی که ئەمرۆ له کورد دیته پیشی ده لێ دڵ سۆزتم، راست نا کات، به لکو دڵ سۆزی به رژه و نه دییه کانی خۆیه تی، کاتی خۆی ههر ئەوان کورد یستانیان به شه بهش کردوه، جا ئە گهر راست ده کهن دڵسۆزمانن، باوه ک چون کاتی خۆی کوردستانی له تو پهت کردوه به په یی په یمانی (سایکس بیکو) و به نیو خویا ندا به شیویانه ته وه وه ک میرا تی پیاو یکی مردوو، خۆ ئیستا بریاره که ههر به دهستی خویانه ههر ئەو په رله مانای ئیستا ههن، ههر ئەو په رله مانا نه دا بر یاری دابه شکرانی کوردستان دراوه، ده با ئیستا بریارێک بدن که به لای که مه وه ئیره ئەم به شه کوردستانه ی سه ره به عیراق با ک ییان و قهواره یه کی سیاسی هه بیته و دان ی پ یی ده ی خدریته، به لām ئیستاشی له گه لدا بیته ههر ده لێن: (باکووری عیراق) له زاریانرا نایهت بلێن کوردستانی عیراق!!

میلله تی ئیمه میلله تیکی مه زلومه و له راستیدا کهساس و بی که سه ئە گهر خۆمان دڵسۆزی نه بین کهس دڵسۆزمان نیه، وه

د‌ل‌سۆز ییمان بۆ خۆمان له‌وه‌دا ده‌رده‌که‌وی که چه‌نده د‌ل‌سۆزین بۆ دینه‌که‌مان. بۆ ئه‌و شه‌ریعه‌ته‌ی که به‌ پابه‌ندیی به‌و شه‌ریعه‌ته‌وه بووینه‌ته‌ موس‌لمان، وه‌ به‌ پابه‌ندیی به‌و شه‌ریعه‌ته‌وه بووین و ده‌بینه‌ ئۆمه‌تی پی‌غه‌م‌به‌ر ﷺ وه‌ به‌ ته‌ئ‌که‌ یید به‌ خ‌قه‌وه‌ریی و سه‌رف‌رازیی دنیاو دوا‌ر‌ۆژمان مسۆگه‌ر ده‌بی.

جا ته‌گه‌ر راسته‌ موس‌لمانین، ته‌گه‌ر راسته‌ خۆمان به‌ به‌ شیع‌یک له‌ ئۆمه‌تی پی‌غه‌م‌به‌ر ﷺ ده‌زانین، ده‌بی پی‌ش هه‌موو شیع‌یک و پی‌ش هه‌موو که‌سی‌ک بۆ شه‌ریعه‌تی خوا بۆ دی‌خی خ‌وای په‌روه‌رد‌گار د‌ل‌سۆز بین.

ئینجا ئایا ئیمه‌ له‌ واقعی ئیستای کوردستاندا به‌ گشتی چی ده‌بینین؟! ته‌گه‌ر ته‌ماشای واقعی خۆمان بکه‌ین- هه‌لبه‌ته‌ جیا له‌ خوش‌کان و دای‌کانیک که‌ خوا پیداون و هیدایه‌ت دراون و ڕوو له‌ خوان- ته‌وه‌ی دیکه‌ چی ده‌بینین؟! لا‌ سا‌کردنه‌وه‌یه‌کی زۆر بی‌تامی مۆدیلاتی ڕۆژئاوا، لا‌ سا‌کردنه‌وه‌یه‌کی زۆر بی‌مانای ئه‌و جل‌وبه‌رگ و پۆشاک و داب و ڕی و ره‌سمه‌ی که‌ له‌ ڕۆژئاواوه‌ دیت، دیاره‌ ئافره‌تان وان گه‌نجان به‌ کۆڕو کچه‌وه‌ وان، بگه‌ به‌ داخه‌وه‌ زۆر له‌ وان‌ه‌ش که‌ کار به‌ ده‌ستن هه‌روه‌ها! هه‌لبه‌ته‌ من نا‌ئیم هه‌مو‌یان چونکه‌ من له‌ گه‌ل هه‌ندیکیاندا قسه‌ ده‌ که‌م زۆر قه‌ل‌ سین به‌م وه‌زعه‌، ته‌وانیش ده‌زانن که‌ ئه‌و (تونیل)ه‌ی ئێ‌مه‌ گه‌یشتووینه‌ ده‌روازه‌که‌ی ده‌زانن کۆتاییه‌که‌ی چۆن دیت!، به‌ تایه‌به‌تی ئه‌و

براده رانهی که بهر پرسن و ماله کانیاں له ئەوروپایه و به چاوی
خۆیان ئەوروپایان بینیه، دهزانن لهوئ بێ ئەخلاقى و فه سادی
ئەخلاقى و دارووخانى ئەخلاقى چى بهو کۆمهلگایا نهی ئەوئ
کردوه؟ به ئێ جانا ئەوانیش مهرج نیه هه موویان ئەو وهزعه یان پێ
خۆش بێ، به لām به داخه وه زۆریان هه ن که به راستى ده بێت له
پشتى ئەو کور و کچانه ده ده ن که چاویان له بهر هه لدايى و له
فه سادی ئەخلاقیه وه رێیان بۆ خۆش ده که ن و هانیان ده ده ن، که
ئەو به هه یچ پێوانگێک نه موسلمانەتى تیدا ده خویندریتە وه نه
کوردايه تى و نه نه ته وه په ره ریی و میلله ت دۆستیی!

چونکه میلله تیك ئەخلاقى نه ماو فه سادی جینه سى تیدا
بلاو بووه میلله تیك رهوشتى بهرزو جوانى تیدا روو خا، ئەو
میلله ته پێوستى به که س ناکات بیه و سییتیه وه بیرووخینى،
به لکو بۆ خۆی رووخواه بۆ خۆی گه نده ل بووه کرمۆل بووه!

به داخه وه که ئیمه له گوڤارو رۆژنامه و بلاو کراوه کان و له
که ناله راد یۆیی و ته له فزیۆنیه یه کان و کۆر و سیمیناره کان
بانگه شه و پروپا که ندهی زۆر خراپ ده بیستین بۆ ئەو که ئافره تان و
کور و گه نجه کانمان شه رم و هه یایان له به رده هدا نه مینى!، بۆ
نمونه: کابرایه کی گۆرانى بێژى رهوشت نزم، کابرایه کی خۆ
لیۆنبووی دۆراو، چه ند سالتیک چوه له ئەوروپا بووه هاتۆ ته وه
له سه ر ئاستى ره سمى و له سه ر ئاستى بهرز پێشوازی ل ییده کری و

زه‌مینه‌ی بۆ خۆش ده‌کری و کورۆ کچی ئەو میلله‌ته‌ی بۆ تی کهل ده‌کری، وه‌ک مه‌رو به‌ران بۆی تی که‌ل ده‌کری و دوا ییش کاره‌ باو چراشیان له‌سه‌ر ده‌کوژیته‌وه‌ بۆ ئەوه‌ی چ له‌ یه‌ کتر ده‌که‌ن بیه‌که‌ن، ئەوه‌ که‌ی له‌ به‌رژوه‌ندیی کورده‌ایه؟! دین با له‌ ئەولا بیته، خۆ ئەوه‌ یه‌ پ یهودانگی کوردا یه‌ تیش و وه‌ک داب و نه‌ریتی کورده‌ایه‌ تیش هه‌ر شتیکی خراپه‌و هه‌ر نزمیی و په‌ستی یه‌!

به‌راستی من زۆرم لا سه‌یره‌ خه‌لکی سلیمانی ده‌لین: ئەم شاره‌ شاری شیخ مه‌حمودی حه‌فیسه‌، شاری کاک ئەحمه‌دی شیخه‌ - ره‌حه‌ته‌ی خوایان له‌سه‌ری -، دیاره‌ ئەوانه‌و هاو وینانیان پیاوی گه‌وره‌و چاک بوون، وه‌ خه‌لکی هه‌ولێر ده‌لین: ئەم شاره‌ شاری قه‌لاو مناره‌یه‌و شاری فلا نه‌ مامۆستاو زانای پایه‌ به‌رزو فیه‌ سه‌اره‌ که‌سایه‌ته‌ی گه‌وره‌یه‌، ئایا له‌ کاک ئەحمه‌دی شیخ و له‌ شیخ مه‌حمودو گه‌وره‌ پیاوان و زانایان (علماء) ێک که‌ له‌ سلیمانی و له‌ هه‌ولێرو ده‌قه‌ری بادینه‌ندا بوو ون ئا ئەو ره‌وشت نزمیی یه‌ که‌ به‌ردراوه‌تی که‌ زه‌مینه‌ی بۆ خۆش ده‌کری، که‌ خه‌لکی بۆ هان ده‌دری، به‌ میرات گیراوه‌و به‌ جیماوه‌! وه‌ ئایا ئەو ره‌وشت نزمیی یه‌ شایسته‌ی ئەو میلله‌ته‌یه‌؟! شایسته‌ی ئەو رێبازو ری و شوینه‌یه‌ که‌ ئەو گه‌وره‌ پیاوانه‌ به‌ جییان هیشتوه‌؟!

پاشان چۆن ده‌توانین بلین ئیمه‌ ریزمان هه‌یه‌ بۆ کاک ئەحمه‌دی شیخ و شیخ مه‌حمودو بۆ ئەو گه‌وره‌ پیاوانه‌ی که‌ له‌ هه‌ولێرو له‌

بادینان وکوی وکوی بوو ون؟! چۆن ده‌توانین بلیین ئێه له بهر
ریبازی ئه‌وانین و رێزمان بۆیان هه‌یه؟! چی وهك ئه‌وانمان پێوه
ده‌میستی ئه‌گەر ئه‌و رچه‌یهی که ئیستا خه‌لکیکی زۆری له ژێر
سایه‌ی هه‌ر دوو ئیداره کوردی یه که گرتوویانه‌ته بهر، به‌رده‌وام
بیت؟!

ئیستا نه‌ك ته‌نها هه‌ر ئافره‌تان، بگره هه‌ر به‌رگ و پۆشاک
کوردی به گشتی و له لایه‌ن زۆر به‌ی چین و توێژه‌کانی
میلله‌ته‌که‌مانه‌وه، به تایبه‌ت له شاره‌کاندا بووه به شتیکی
عه‌بیه! وه‌ چاوی‌کردن و لاسا‌کردنه‌وه‌ی بیگانه ته‌نانه‌ت له به‌رگ و
پۆشاکیشدا بۆته نیشانه‌ی شارستانی‌تی و پیشکه‌وتن!! که ئا ئه‌وه
پیناس (هویه) لێ‌ون بوونه‌و خۆ لێ‌بزر بوون و خۆ دۆراند نه‌و
ده‌روون به‌زینه‌و که‌موزۆر په‌یوه‌ندی به‌ شار یستانه‌تییه‌وه نه‌یه!
چونکه ئیمه سه‌رنج ده‌ده‌ین که یابانیی و چینی و هیندی یه‌کان
ئێستاش له‌گه‌ڵ بێ ده‌سته‌به‌رداری به‌رگ و پۆشاک و عاده‌ت و
نه‌ریت و به‌لکو ده‌سته‌به‌رداری بته‌ر یستی خۆشیان نه‌بووه‌و
ئێستاش هه‌ر بت و سه‌نه‌م و مانگا، یان (بووزا) ده‌په‌رستن، که
بیگومان بته‌ر یستی نزمترین شیوه‌ی بیه‌رکردنه‌وه‌یه! که چی
ده‌سته‌به‌رداری نه‌بوونه، به‌لام ئه‌وه ریگاشی لێ‌نه‌گرتوون که له
بواری ته‌کنۆلۆجیادا زۆر به‌ره‌و پیش بچن، ته‌نانه‌ت له هه‌ندیك
بواردا یابانییه‌کان پیش ته‌مه‌ریکا و رۆژئاواش که‌وتوونه‌وه، که‌چی

ئیمه ده لایین: ده بی بهرگ و پۆشاکه که شمان نه مینئ! تنجا و ابزانین
بهوه پیش ده کهوین به لām هه ره له جیی خوشمانین، نه که هه ره له
جیی خۆمانین به لکو زۆریش بهره دوا چووینه وه!!

دیاره ریشه وه هۆ کاری ئه وه رووتی و بهره لایینی و فه ساده
ئه خلاقی و بی سه ره وه به ره بیهش، به پله ی به کهم بریتی به له
سه رسام (مُعْجَب) بوون به رۆژئاوا، کهوتنه ژیر کاری گه ربی
فه ره نگی رزیو و داته پیوی رۆژئاوا، ئه ویش به هۆی ئیمان کزیو
ناحالی بوون و حالی نه بوون له شه ریهت و په ره ده نه بوون
له سه ر بنچینه کانی عه قیده وه شه ریهت وه.

جا ئایا کی له و حالهت و واقیه هه ی شپه رزیی ئه خلاقیه
به ره پر سه ره?!

به لئ ئایا کی لئی به ره پر سه ره? له راستیدا هه موومان ئی
به ره پر سه رین، من نالیم: ته نیا ته و ئافه ته داماو هه لئه ته تائه
له به رانه هه ره ئه م واقیه و هه لومه ره چه دژواره ئه خلاقیه هه دا
به ره پر سه رین، هه ره ها نالیم ته نها ته و گه نجه داماو و هه ره کارانه
به ره پر سه ران که له سه نته ری گه نجان و هۆ له کان و بازه ره کان و
چایخانه کان و پیکه وه کۆده بنه وه وه ک هیه چ ئامانج یکه نه بی له
ژیاندا بیهینه دی مه گه ره چاوبازه کی و قسه ی بی ماناو پیا سه ی
جاده و کۆلان نه بی!

به‌لێكو ده‌لێم: هه‌موو لایه‌كه‌مان له‌ به‌ران به‌ر ئه‌م واقیه‌دا به‌رپرسیارین، چونكه ده‌بووایه ئێه‌ی میله‌یه‌تی كورد ئه‌و یازده (11) ساڵه‌ی دوا‌ی راپه‌رین خه‌ریکی دروستكردنی ژێرخانی ئابووری كوردستان باین، كوان كار گه‌ (معمل) كا ئان؟! كوا كه‌لك وه‌رگرتن ئه‌و هه‌موو كانزا (معدن) یا نه‌ی كه‌ له‌ كوردستاندا هه‌ن؟! ئێمه‌ وه‌ك به‌چكه‌ باڵا خنده‌ ده‌ ئمان گرتو ته‌وه‌ داخوا كه‌ی به‌ پێی بریاری (986) ئازووقه‌یه‌ك دابه‌ش ده‌ كړی و ده‌برێته‌وه‌!، بێگومان هه‌ر میله‌یه‌ك میله‌یه‌كی ئیستیله‌كی و (مستهلك) ئه‌ی، میله‌یه‌كی دواكه‌وتووێه‌و ده‌بی هه‌ول بده‌ین میله‌یه‌كی به‌ره‌مه‌یه‌ن (منتج) بین، به‌راستی پێم سه‌یره‌ كه‌ براده‌رانی خاوه‌ن ئیداره‌ كه‌ خۆیان به‌ حوكمران ده‌زانن بیه‌ر له‌وه‌ ناكه‌نه‌وه‌ ژێرخانیك بۆ ئه‌م میله‌یه‌ك دروست بكه‌ن تا گه‌نجه‌كانمان چی دیکه‌ ناچار نه‌بن له‌به‌ر بێ‌کاریی ڕوو له‌ هه‌نده‌ران ب‌كه‌ن و له‌به‌ر بێ‌ئامانجی خۆیان بدۆزێن، بێن له‌ كارگه‌كاندا به‌ره‌مه‌یه‌ك وه‌ده‌ست بێن و لا‌ت به‌ره‌وه‌پێش ب‌چیت و ئاوه‌دان بێ‌ته‌وه‌ خه‌لك ئه‌وه‌نده‌ هه‌ست به‌ نا‌ئومێدی (یأس) نه‌كات، له‌ را‌ستیدا ئه‌م

(18) الاستهلاك: واته‌: به‌كارهێنان و سه‌رف كردن، (مستهلك) یش كه‌ سیكه‌ كه‌ ئه‌وه‌ی غه‌یری خۆی به‌ره‌می هێناوه‌ به‌كاری ده‌هێنی و خۆی چ كاره‌ نه‌یه‌، ده‌خوات به‌لام ناكات!

تێبینی: د یاره‌ ئێستاكه‌ (2006/12/5)، بۆ ته‌ ده‌وری شازده‌ (16) ساڵ كه‌ راپه‌ڕینی (1991) كراوه‌، به‌لام وتاره‌كه‌ چوار پێنج ساڵ له‌مه‌وه‌ به‌ر دراوه‌.

واقیعه هه‌موومان ئێی به‌رپرسیارین به‌ ئی سیلامیه‌کانه‌وه به
تیکرای خه‌لک و میلله‌ته‌وه به‌ مال و خیزانه‌وه، سویند به‌ خوا من
پی‌م سه‌یره جاروبار که هه‌ندی‌ک ئافره‌ت ده‌بینم- له‌رێ و بان که
چاوت تی‌ی هه‌ل‌ده‌نگوێ- پی‌م سه‌یره که ئه‌و ئافره‌ته‌ جارێ یه‌که‌م
چۆن بۆ خۆی شه‌رم ناکات که به‌ رێ گکادا ده‌روات به‌و به‌رگ و
پۆشاکه نامۆیه که فه‌قیره هه‌موو ئه‌ندامه‌کانی دیارن!! پاشان به
لامه‌وه سه‌یرتر ئه‌وه‌یه که باب و دایکی چۆن پێیان عه‌یه به‌ نیه
که ئه‌و کچه ده‌چیته‌وه ته‌ماشای بکه‌ن، نازانم ته‌ما شای ده‌ که‌ن
پیان ته‌ما شای نا که‌ن؟! ئا یا ده‌زانن ک چه‌که‌یان چۆن
ده‌سوورپێته‌وه؟! به‌ راستیی به‌ را سستی زۆرم پێ سه‌یره!!، که
بی‌گومان زۆر شتی خراپتر له‌وه‌ش که له‌ سه‌ر جاده‌و شه‌قام
ده‌بینرێ، ده‌بیسترێ! زۆر شتی خراپ ده‌بیسترێ که شایسته‌ی ئه‌وه
نیه له‌سه‌ر مینه‌به‌ر باسی بکه‌ین! ئنجا نازانم ئایا ئه‌و رووتی و
به‌ره‌للاییه سوودو به‌ره‌مه‌که‌ی چیه؟!

1- جاری له‌ رووی ئابورییه‌وه زیانی هه‌یه ئه‌و ئافره‌ته دامه‌وانه
زۆریان هه‌یه قه‌ناعه‌تی به‌و جو‌ره به‌رگ و پۆشاکه نیه، به‌لام
ده‌ئێ: بلی‌م چی؟ تازه‌ بوته‌ عاده‌ت و مۆدیل ئه‌گه‌ر وانه که‌م
ئیم به‌ره‌خنه ده‌گیری!، زۆریان هه‌ن تی‌گه‌یشتنیکی وایان له
دین نیه و ئیمانیکی دامه‌زراویشیان نیه، بۆ یه‌که‌وتوونه ته‌
ژێرکاریگه‌ریی ئه‌و مۆدیله‌نه به‌ئێ له‌ رووی ئابورییه‌وه ئه‌و

مۆدیل و مۆدیلکارییه باریکی قورسه چونکه ئەو ئافره ته
فه قیره شهوورۆژ ههر خهريکی خۆی دهبیته و پارهیه کی زۆر به
مائی بابی مهسرهف دهکات، یان به مائی هه یێردی، چونکه
داوو دهرمان دهکری و میکياج دهکات، وه ههر رۆژوو مۆدیلیک
له بهرگ و پۆشاک له بهر دهکات و دهیگۆری و هتد، ئەوهش
بیگومان له رووی ئابورییه وه کۆلیکی گران و زیانیکی
گهورهیه.

2- ئینجا ئەگەر له رووی ئەمنییه وهش ته ماشا بکهین دهیینین
له دادگا (محکمه) کاندای زۆر قهزیهی جینه سی و ده سیدریژی
نامووس و چی و چی دهچیتته دادگاوه. له رووی دادوهریی و
ئهمنییه وه خه لکیکی زۆرمان سه رقالب دهبی و (ملفات) ی زۆر
کۆده بیته وه به هۆی ئەو گرفت و کیشانه وه که له سۆنگهی
دارووخانی رهوشته وه پهیدا ده بن و ئەویش ئەو رووتی و
به ره لاییه کاریگه رترین هۆکاریه تی، ئافره تیک که سه رهنجی
پیاوان به لای خۆدا راده کیشی به بهرگ و پۆشاک سی سهیر
وه به هه لسه کهوت و رهفتاری نزم و تۆمه تبارا نهو گو مان
لیکراوه، ئاشکرایه که دوا یی شت ده قه ومیت و ئەوهی
چاندوویه تی دهیدوریتته وه خه لک چاوی تی ده بریت، پاشان که
شت روویدا ده بی خه رجیه کی زۆر دا بین بکری یۆ یه کلا یی
کرد نه وهی ئەو کیشانه ی که له وه وه روو ده ده ن و ئابروو چوون و

که پامهت رووشان و عه ی پداریی دنیایی و گوناخ پاریی و
شهرمهزاری دواړۆژیش لهو ی بوهستی!

3- پاشان له رووی خێزانییهوه، وهخته یێك كه خهلك ئهوه نده
تێكهڵ بوو له دائیرهكان و له شوینه گ شتییهكان و له
بازارهكان و له ههموو شویتێك ئهوه ئافرهته دلی بهو پیاوهی
تردا دهچی و ئهوه پیاوه دلی بهو ئافرهتهی تردا ب هکات، ئهوه
شتیکی سهیرو دوور نیه كه خیا نهتی خێزانی (الخيانة
الزوجية) دروست ب ییت، وهك بیه سترارهو بیه خراوهو گه لێك
رووداوی دلتهزین لهو بوارهدا زانراون و تۆمار کراون!

4- ههروهها له رووی تهندروستییهوه، ئهوه جوژه بهرگ و پۆشاکه
تهسکهو ئهوه جوژه پیناوه تهنگه ههموو دکتۆرو پزیشکهکان
دهلێن زۆر خراپه بۆ به دهنیان، ئهوه داو و ده زمانانهی كه له
خۆیانی دهدهن زۆر خراپه و زیان به خشه بۆ پیستیان، یانی له
هر روویکهوه تهماشای بکهی ئهوه رووتی و بێ بهندوباریی و
چاویلکردن و لاساییکردنهوهی ئههلی کوفر، جگه له زهرهرو
زیان هیچ بهرهمه میکی دیکهی نیه ئیدی ئێهه نازانین چ
فهرسه فیهکی تێدایه و چ هونه ریکی تێدایه؟!، به تهئکید
له ههموو رووهکانی، ئابووریی، ئهدهبیی، فیکریی، زانستی،
تهندروستی، نهته وایهتی، ئهمنیی.. ه ه ه. وه ئهوه پهری
زیانی تێدایه و من ناتوانم تاكه قازانج و بهرهمه میکی بژمیرم!

خالی پینجه‌م: قسه‌ی کۆتایی! چاره‌سه‌ر چی‌یه؟

به‌کورتی ده‌لێم: چاره‌سه‌ر ئه‌وه‌یه که له‌ رێ شه‌وه‌ خو‌مان بگۆرین و خو‌مان پاک‌سازی و چاک‌سازی ب‌که‌ین، چونکه‌: بێگومان ئێمه‌ کاتی خۆی که (رژێمی به‌عس)مان راوناو رووخاند ته‌نها ئه‌وه‌نده نه‌بوو که ده‌سته‌لاته‌که‌ی له‌لای خه‌لك ره‌فر بی‌ت، به‌لكو ئه‌و فهره‌نگ و خو و نه‌ریته نه‌فامیی و ره‌وشت نزمییه‌ش که به‌عس بلاوی ده‌کرده‌وه هه‌ر ره‌فر بوو، وه‌ فیه‌ کړو فه‌لسه‌فه‌یه‌ کیش که بلاوی ده‌کرده‌وه ده‌بی هه‌ر ره‌فر بی‌ت.

به‌لێ به‌راستی ده‌بی ئێمه‌ شو‌رشیکێ عه‌قیده‌یی و فیکری و فهره‌نگی ب‌که‌ین ئه‌ویش بریتیه‌یه که گه‌را نه‌وه بو‌سه‌ر ره‌سه‌نایه‌تی دینی خو‌مان، ئێمه‌ میلله‌تیکی بێ فهره‌نگ و بێ ناسنامه‌ نین، فهره‌نگ و هه‌ویه‌ی خو‌مانمان هه‌یه، و بێگو‌مان ئه‌و شو‌رشه‌ عه‌قیده‌یی و فهره‌نگی و فیکریه‌ش وه‌ک پێویست به‌ هه‌موو لایه‌که‌مان ده‌کری‌ت.

دیسان وێرای ئه‌و شو‌رش و گۆرانکاریی و گه‌رانه‌وه سه‌ربه‌خۆیه عه‌قیده‌یی و فیکرییه، پێویسته چاک‌سازی له‌ بواری کۆمه‌لایه‌تیشدا هه‌ر بکړی. من ئاگادارم زۆر له‌ ئافره‌تان ده‌پانه‌وی شوو بکه‌ن، به‌لام له‌به‌ر ئه‌و مه‌رجانه‌ی که له‌ نێو خه‌لكدا بوونه‌ته داب و ده‌ستوور و ره‌سم وه‌ک مه‌سره‌ف و ماره‌یی زۆرو خانوو

زێر.. هتد ده‌بینین کهس لێیان ناچێته پێش و له ئەنجا هه‌دا ئەو ئافره‌تانه ده‌مێننه‌وه‌و ده‌بنه قه‌یره کچ، هه‌روه‌ها کوران هه‌ن به هه‌مان شێوه له‌به‌ر ئەو کۆت و زنجیرانه‌ی که به گوێره‌ی عورف و باوی هه‌له‌ی نیو کۆمه‌لگا ده‌ست و پێی خۆما نمان پێ بیان به ستوون و ژن هه‌ینان و شووکردنمان زۆر وه‌زه‌حه‌ت خستوه‌.

باوریایا عین به‌ده‌رده‌ی رۆژ ئاوا نه‌ چین، که له کتیبێ کدا خویندمه‌وه.. ده‌لێ: له هه‌ندێک له‌و ولاته‌نه‌دا ر‌ پێره‌ی ژن هه‌ی خان بۆته (40%)! ئەویش دوا‌ی ئەوه‌ی که ئەو ئافره‌ته چهنده‌ها پیاو تاقیده‌کاته‌وه هه‌روه‌ها پیاوه‌که‌ش چهن‌دان ئافره‌ت!، له (60%)یش که‌س ژن نا‌هه‌ینێ، دیاره ئافره‌ته‌کانیش شوویان ده‌ست نا که‌وی؟! چونکه هه‌ر له‌و جاده‌و بازاره‌ وه‌ک چۆن (سه‌نده‌ویج) ی‌ک ده‌خور ی‌ت مه‌سه‌له‌ی تیرکردنی جینسیش ئاوا‌ی لێهاته‌وه!، جا ئایا ئێه‌ش ده‌مانه‌وی ئاوامان لێبێت که مسۆگه‌ر مائێ دن پیاو دوا‌رۆژ مان وێران ده‌بی؟!!

که‌واته: با له‌ رووی کۆمه‌لایه‌تییه‌وه کار ی‌ک ب که‌ین که چاکسازی تیدا بێت له‌و باره‌وه با کارئاسانی بکه‌ین بۆ ئەوه‌ی که کچه‌کان به ئاسانی شوو بکه‌ن و کوره‌کان به ئاسانی ژن به‌ عه‌ین، به‌ راستی هه‌ندێک عاده‌ت و نه‌رێت هه‌یه که ره‌واجی سه‌یرو نامۆو سه‌غله‌تکه‌ره، هه‌یچ په‌یوه‌ندییان به شه‌رعه‌وه نه‌یه، چونکه له‌ فه‌رمووده‌دا هاته‌وه ده‌فه‌رمووی: باشترین ئافره‌ت ئەوه‌یه صاره‌یی

یه‌که‌ی که‌م و ئاسان بی‌ت (١٩)، به‌لێ شه‌ریعه‌تی خوا چه‌ز ده‌کات که به ئاسانی مال پێکه‌وه بنه‌یت، ئەو ئالۆزی و گری و گۆله‌ی که ئیمه‌ خو‌مان دروستمان کردوه له‌ شه‌رع دا نیه‌.

ئنجاه‌ وه‌ک پێشتریش ئاماژه‌مان پێدا که شه‌ ٥ پێدانی لایه‌نی ئابووری و دروستکردنی ژیر خان بۆ ئەو خه‌لک و میلله‌ ته‌وه‌ل‌دان بۆ بنیاتنانی کۆمه‌لێک کارخانه‌و کارگه‌و سوود وەرگرتن له‌و هه‌موو کانه‌زاو که‌ره‌سه‌ی خاوه‌ و زه‌یه‌ی که له‌م ولات و خاکه‌ی ئیمه‌دا هه‌یه‌ بۆ ئەوه‌ی هه‌م و ئاتمان ئاوه‌دان بیته‌وه‌و بۆ هه‌موو شتێک هه‌رچاوه‌ له‌ده‌ستی خه‌لک نه‌بین و، هه‌م چی دیکه‌ گه‌نج و لاوه‌ کانه‌مان له‌به‌ر به‌تالیی و بی‌کاریی به‌ هه‌لاولادا نه‌پۆن و که‌چه‌کان لی‌ره‌ به‌ینه‌وه‌ به‌ داماو، دیاره‌ ئافره‌ته‌کان ری‌ی چوونه‌ ده‌ره‌یه‌یان نیه‌ بۆیه‌ ناچار ئەوان به‌ داماو ده‌مینه‌وه‌ ئاشکرایشه‌ وه‌ک چۆن ئینسان برسی ده‌بی‌ت وه‌ تینوی ده‌بی‌ت پی‌وی سستی به‌ خو‌اردن و خو‌اردنه‌وه‌ هه‌یه‌ بۆ تیربوون و تیرا بوون بۆ لایه‌نی جینسیش هه‌ر به‌ هه‌مان شیوه‌ به‌ تایبه‌تیش که‌ په‌روه‌رده‌ی دینی لاواز بۆ ئەوه‌ بی‌گومان فشاری جینسیش زۆر ده‌بی‌ت و له‌ ئەه‌ج‌امدا فه‌ساد و خراپه‌ بالوده‌بیته‌وه‌، وه‌ له‌ راستیدا لایه‌نیکی زۆری ئەو

(19) وه‌ک پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فه‌رموو یه‌تی : (إِنْ أَعْظَمَ الذَّكَاحَ بَرَكَهٌ أَيْسَرُهُنَّ صَدَاقًا) رواه البيهقي و أحمد عن عائشة رضي الله عنها

به پرسیاریتییه ش ده که ویتته سهرشانی ئیمه ئیسلامیی، ئیمه ئیسلامیی له چهند لایه که وه به پرسیارین:

یه که م: که به پرویه کی گهش و خوش بچینه نیو ئه و خه ل ککه وه، به تایبته خوشکامان به پروی گهش و خوش له گه ل ئه و ئافره تانه قسه بکه ن و بانگه وازیان ب که ن و ئاموژگاریه بیان بکه ن، نه که به چاوی دوژمنانه و غه ره زاویانه وه ته ما شایان بکه ن، چونکه به ته ئکید بی ئا گایی و نه شاره زایی گه وره ترین هوکاری له خسته چوون و به ده م ره شه بای شه هوته و شوبه وه چوونیانه و، با پیمان وانه بی که ئه و خه لکه هه مووی له ناخه وه بریاری دژایه تی دین و ته ده ب و ره و شتی به رزی داوه!

پیغه مبه ری خوا ﷺ له بواری بانگه وازو هه ل سوکه وت له گه ل خه لکید فهرموویه تی: (بشروا ولا تنفروا) (متفق علیه)، واته: دلخوشکه ر بن و سه مینه ره وه مه بن، یانی: با شیوه ی قسه و وتارو هه ل سوکه وتتان وابی نیزیکه ره وه بی نه که دوور خه ره وه هه ره ها ده بی به چاوی ره حم و سوژو په رو شه وه له خه لک و ده ور به رمان پروانین و به و پرو جه وه مامه لیه یان له گه ل بکه ن، چونکه ئیمه شوینکه وتووی پیغه م به ریکی که نازناوی (رحمة للعالمین)ه!! وه فهرمووشیه تی: (من لا یرحم لا یرحم) (رواه مسلم).

دوهم: پاشان پێویسته خو‌شمان نمونه‌و به‌رجه‌سته‌یه‌کی راست و رێکی شهرع بین له هه‌لسوکه‌وتماندا و ئالۆزکاری (تعقیدات) نه‌که‌ین له مه‌سه‌له‌ی به‌رگ و پۆشاک و ئافه‌رت و هه‌ندیك ئاداب و هه‌لسوکه‌وتدا. چونکه هه‌ندیك خو‌شك و برای ئیسلامیی له ژێر فشاری ئه‌و هی‌رشه‌ رۆژئاواییه‌دا که هه‌یه به‌رگ و پۆشاک و ئافه‌رتانیان وا لێکردۆته‌وه که چی وای له‌به‌ر رووت و قووتیه‌که‌ی ئه‌واندا نیه، زیاتریش به‌ پالنه‌ری ئه‌و که ده‌ورو به‌ره‌ سه‌ر لێشیاوه که گله‌یی لێ نه‌که‌ن و لێی رازی بن!!

هه‌ندی‌کیش هه‌ر له خه‌لکی ئیسلامی له کاردا نه‌وه (رد فعل) دا ئافه‌رتیان وا سه‌غله‌ت و ته‌نگه‌تاو کرده‌وه پابه‌ندیان کرده‌وه به‌ کۆمه‌لێك شته‌وه که شهرعی خوای په‌روه‌رگار وای نه‌فه‌رمووه، وه بێگومان ئایینی خوا هیچ جو‌ره سه‌غله‌تکردن و نا‌ره‌حه‌تکردنێکی بۆ ئینسانه‌کان تێدا نیه، وه‌ک خوای داد‌گه‌ر فه‌رموویه‌تی:

﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾ (الحج - 78).

جا بێگومان ئه‌م دووانه هه‌ردووکیان هه‌ل‌ن و، با خو‌مان ئه‌و تێپه‌راندن و به‌زایه‌دان (افراط و تفريط) ه‌ بپاریزین و، شه‌ریعه‌ت چۆنی فه‌رمووه‌و رای به‌هی‌تر (راجح) ی زانیان چۆنه‌ ئاوا ره‌فه‌تار بکه‌ین، وه‌ با هه‌رکاتێک مه‌سه‌له‌یه‌ک جێگای راجیایی (اختلاف) و مشتومری زانیان بوو با له سه‌ره‌ بنا غه‌ی سینگ فراوانی و

قبوول کردنی رای بهرامبهرو ریزلیگرتنی مامه لهی لهسهه له گهڵ
بکهین، نهک لهسهه بنچینهی دهمارگیری (تعصب) و لا بیا کردنهوه
(تقلید) و تهنها خو پی ههق بوون!

وهك (ابن المفلح الحنبلي) له کتیبی (الاداب الشرعية) داو له
بواری فهрман به چاکه و نههی له خراپه دا له بارهی (مه سه لهی
دیاربوونی دهموچاوی ئافرهت له ریگه و بان) که ئا یا درو بسته
به ناوی فهрман به چاکه کردن و ری له خراپه گرت خهوه قهده غه
بکریست؟!

جا لهو بارهوه پرسیاریک دهو روژینی و دهلی: (ئا یا درو بسته
که سیک بلی: نابی ئافرهتان دهمو چاویان ■ یار ب ییت؟! ده لی:
نه خیر. چونکه تهوه مه سه لهیه کی خلافی یه) پاشان ابن (المفلح)
خویشی تهو رایه په سه ند ده کات که زۆر بهی هه ره زۆری زا ناو
پیشه وایانی ئیسلام په سه ندیان کردوه ده لی: که ئافرهت
دهموچاوی عه ورت نیه (هه) ئاشکراشه که فهрман به چاکه کردن و
ری له خراپه گرتن نابی لهو مه سه لهو باب تهانه دا بکری که زانایان
رای جیا ییان له باره یانه و هه یه.

که واته با ئیمهش له لایه که وه مه سه له که زۆر ئالۆز نه کهین و
میزاج و تهبعی خۆمان له رقی خه لکی بی به ندو بارو له
کاردانه و یاندا - نه کهینه جیگه وهی شهرع!

له‌لايه‌کی تریشه‌وه‌ وای نه‌که‌ین که به‌رگ و پۆشاکێ ئافره‌تان به‌ شیوه‌یه‌کی لیبیتته‌وه‌ که ئه‌وه‌ی پۆشته‌یه‌ له‌ گه‌ل ئه‌وه‌ی که ناپۆشته‌یه‌ جیاوازییه‌کی وای نه‌ییت، دیاره‌ هه‌می شه‌یش را بسته‌ ریی شه‌رع گرتن و به‌ هه‌لاولادا نه‌ترازان و گیرۆده‌ نه‌بوونی تیپه‌راندن و به‌زایه‌دان مایه‌ی سه‌رکه‌وتنه‌ له‌ دینداریه‌یه‌کی راست و دروستدا.

ئنجما کۆتایی قسه‌کانیشم به‌وه‌ دینم ده‌لییم: به‌ راستی پێویسته‌ ئیمه‌ی ئیسلامیه‌ی به‌رامبه‌ر به‌ میلله‌ت و کۆمه‌لگای خۆمان له‌ هه‌موو ڕوه‌کانی سیاسیه‌ی و ئابوورییه‌ی و کۆمه‌لایه‌تی و ئه‌خلاقیه‌ی و فره‌هه‌نگیه‌یه‌ خۆمان به‌ به‌رپرسیار بزاین، چا ئه‌و خو به‌ به‌رپرسیار زاینه‌ ئه‌گه‌ر به‌ قسه‌یه‌کی خه‌یریش ب ییت ده‌ بێ ئه‌و ئه‌رکه‌ی سه‌ر شانمان جێ به‌جێ ب که‌ین و، هه‌ر چیه‌ کیش له‌ ده‌ستمان بێ نابێ که‌مه‌ت به‌خه‌می تیدا ب که‌ین، وه‌ک پێغه‌م به‌ر ﷺ قه‌رمویه‌تی: (کلکم راع وکلکم مسؤول عن رعیه‌...) (متفق علیه‌) واته‌ هه‌رکامێکتان چاودیره‌و به‌رامبه‌ر به‌ میلله‌ت و کۆمه‌لگایه‌ که‌ی به‌رپرسیاره‌.

به‌ ئێ خوشک و برایه‌ کانم پێویسته‌ گوته‌ی هه‌قێکیش بێ ئه‌رکه‌ی سه‌ر شانمان جێ به‌جێ بکه‌ین چونکه‌ ئه‌م میلله‌ته‌ی ئیمه‌ پاراستنی و سه‌رخ ستنی و به‌خه‌ته‌وه‌رکردنی، به‌رپرسیارییه‌ک و ئه‌رکه‌ی که‌ ئه‌سه‌ر شانی هه‌موو لایه‌که‌مانه‌، ئیمه‌ش وه‌ک ئێ سلامیه‌ی ده‌ بێ خۆمان به‌ به‌رپرسیار بزاین که‌ ئه‌گه‌ر به‌ ئامۆژگاری و قسه‌یه‌کی

خێرو به‌ به‌رچاو روونکردنه‌وه‌یه‌کی خێریش بێ که‌ بێگو هان
 ته‌مه‌ش که‌م نه‌یه و زه‌ هه‌مه‌تیش نه‌یه، پێویسته ته‌مه‌ش بێ ده‌ای ته‌و
 به‌رپرسیاریتییه‌ به‌که‌ین، به‌لام ده‌بێ دڵنیاش بین که‌ به‌ ده‌ستبار بو
 یه‌کتر گرتنی هه‌موو لایه‌ک نه‌بێت ته‌م وه‌زعه چاره‌سه‌ر نا‌کریت و،
 ده‌بێ هه‌موو لایه‌ک ده‌ستبار بو یه‌کتر بگرین به‌ تایبه‌تی هه‌ردوو
 ئیداره‌که‌ی سلیمانی و هه‌ولێری براده‌رانی (یه‌کی‌تی و پارتی) به
 را‌ستی پ‌شکی گه‌وره‌ی ته‌و به‌رپر سياریتییه‌ به‌ر ته‌وان
 ده‌که‌وێت (ته‌ها) ته‌رکی گه‌وره‌ له‌سه‌ر شانی ته‌وانه، ده‌بێ ته‌وان
 دوورین و وردبین بن له‌وه‌ی که‌ ته‌و کۆمه‌لگایه به‌ره‌و چی ده‌چیت
 له‌رووی سیاسیه‌وه پرۆژه‌ی سیاسیمان چیه؟! چۆن ته‌و ک‌ بیان و
 قه‌واره‌یه‌ بپاریزین له‌ رووی ئابووری و له‌رووی کۆمه‌لایه‌تی و له
 رووی فره‌هه‌نگیه‌وه؟ بۆچی ده‌بێ ئێ‌ هه‌ هه‌ر شوێنیکه‌وته و
 لاسا‌که‌ره‌وه‌ی خه‌لکێک بین که‌ خوا خه‌شم و غه‌زه‌بی خۆی به‌سه‌ردا
 ر‌شتوون و خۆیان گ‌ریان خواردوه به‌ده‌ستی خۆیان‌وه!!

(21) چونکه ئێ‌ ستاکه ته‌وان هوکمران و کاربه‌ده‌ ستن و وار یداتی ولاتیان
 له‌به‌رده‌ست دا‌یه‌و خێرو شه‌ریان له‌ده‌ست دێ و تارا‌ده‌یه‌کی زۆر ج‌له‌وی
 ولاتیان به‌ده‌سته‌وه‌یه! تی‌بینی ته‌م و تاره‌ هی (2002) یه‌ که‌ ته‌و کاته‌ دوو
 ئیداره‌ نه‌خرا‌بوونه‌وه سه‌ریه‌ک، ئێ‌ستاش به‌ حیساب خراوه‌نه‌ته‌وه سه‌ریه‌ک
 به‌لام دوو فلیقانه‌یی و نات‌ه‌بایی هه‌ر زۆره! (5/ 12/ 2006)

بۆ چی نا بئی بیرێ هکی ج عیددی بکه‌یه‌ نه‌وه که گۆران و
 وه‌رچه‌رخانیکی ریشه‌یی له‌هه‌موو بواره‌کانی ژ یان و گۆزه‌را ندا
 روه و ئیسلام به‌سه‌ر خۆمان دا به‌ینین!!
 نه‌وه بیگومان ئه‌رکیکه که له‌سه‌ر شانی هه‌موو لایه‌که‌مانه که
 زۆر به‌جیددی بیر له‌ چاره‌نووس و به‌هه‌ره‌نجامی ئه‌وه‌ خه‌لک و
 میلله‌ ته‌مان بکه‌یه‌ نه‌وه که به‌ره‌وه‌ له‌دیر نه‌ چیت و له
 دارووخاندنی رهوشت به‌ دوور بیت و له‌ هه‌ر جوهره‌ پا شکه‌وتن و
 هه‌ره‌س و دارووخانیکی دیکه له‌ هه‌موو بواره‌کانی عه‌ق عیده‌وه
 سیاسه‌ت و ئابووریی.. هه‌تد به‌ دوور بئی...

خوا به‌لوتف و که‌ره‌مه‌تی خۆی یارمه‌تی هه‌موو لایه‌که‌مان
 بدات که زۆر دڵ سۆزانه ئیش بۆ ئه‌م میلله‌ ته‌ به‌که‌ین و
 بیگێرینه‌وه ژیر سایه‌ی شه‌ریعه‌تی خۆی، خواجه داوات لیده‌که‌ین
 که به‌رچاو روونترمان بکه‌ی، وه‌ خواجه هیدا یه‌تمان بده‌ی چیت
 فه‌رموه‌ جی‌به‌جیی بکه‌ین، خواجه حه‌یاو حه‌ شه‌ته‌تی زیاتر به‌
 ئافه‌ته‌که‌مان بده‌ی، خواجه ئابوو که‌رامه‌تی زیاتر به‌ گه‌نجه‌که‌مان
 به‌خشی، خوا یه‌ دڵ سۆزی و م شوورخویی و دووریه‌خی و
 دادگه‌ریی به‌ به‌رپرسه‌که‌مان به‌خشی، خوا یه‌ یارمه‌تی هه‌موو
 لایه‌که‌ بده‌ی که به‌ شیوه‌یه‌که‌ بچوولێ نه‌وه‌وه‌ ره‌فقا به‌که‌ن، که
 شایسته‌ی میلله‌تێکی موسلمان بئی، که شایسته‌ی کۆمه‌لگه‌ی بئی

خوایه شیفای نه خوشه کاتمان بدهی، خوایه قوتایی پیه کاتمان له کاتی تاقیکردنه وه کانیان دان یارمه تییان بدهی سه عی و کوششی باش بکه ن و پله ی باش بیتن، خوایه هه ر موسلمانیک هه ر گرفت و کیشیه کی هه یه بو ی چاره سه ر بکه ی. ئامین.

وصلی اللہ علی محمد و آلہ وصحبہ اجمعین
والحمد للہ رب العالمین

پاکیزداری کے مکمل بنی عافیتا علی بابیر

archive.org/details/alibapir

AliBapir

Google Play App Store

www.alibapir.net

اردو - عربی - انگریزی

علي بابير/ AliBapir

کتابوں کے مکمل بنی عافیتا علی بابیر

Telegram WhatsApp Facebook

پاکیزداری کے مکمل بنی عافیتا علی بابیر

نيوهرۆك

لاپهړه	بابهت
6	پيشكهش بى
7	پيشه كى
12	ئەم ناميلكه يه
14	دهقى وتاره كه
15	دهستپك
20	خالى يه كه م: رهوشت و خووى بهرزو يه سەند شووره و ه سارو پهرژينى كۆمهله گايه
31	خالى دووهم: بريارى شهريعت سەبارەت به چۆنيەتى په يوه ندى جينسى نيوان پيساو ئافرهت.
34	يه كه م: له سەر بنچينهى شهرع پيکه وه نانى خيزان
39	دووهم: نه چوونه مالى يه كدى به بى مۆلەت وەرگرتن.
40	سييه م: خوياراستن له روانيني هرام
41	چوارهم: جوانيى خو دهرنه خستنى ئافرهت بو پياوانى نامه حرم
42	پينجه م: به جياو له شوينى چۆل پي كه وه نه بوونى ئافرهت و پياوى نامه حرم.
43	خالى سييه م: حيكمهتى بهرگ و پوشاكي شهريعيانهى ئافرهت.
49	خالى چوارهم: واقيعى ميللهت و كۆمهلگاكه مان له ورووه چۆن دهبين و كى لى بهرپرسياره؟!
60	خالى پينجه م: قسهى كوتايى، چاره سەر چى يه؟
70	نيوهرۆك

ہماوہ پر ورنے نام نامی کا نام ہے :

۱. بہ دور خستہ دہی نافرہ تہ اسلام جہ زبانتک دہ کین
۲. جہونہ فی بودہ تہ تہ نک و بیاتانی بندہ جہ ماوہ ری
۳. خورہ وستی بہ سندہ نگہ کی سولانہ فی بہ
۴. قوتابیانی زانیاری تہ رعبی و جہ ندر پرودہ نک
۵. جہ ندر بندہ ماہ کی گرنکی و تار پیری .
۶. سیاسہ فی اسلام جہ ندر و نکر و نہ وہ یہ نک

www.alibapir.com

نوسینگی تفسیر
بزرگوار و راکش

tafseeroffice@yahoo.com
tafseeroffice@maktoob.com
altafseer@hotmail.com

مدولیر - شہ قاسمی دادگا - زیر نوتیلی شہین پالاص
ت: 2221695 - 2230908 - 2518138
موبائل : 07701387291 - 07504605122